

INFORME 22/2021

RENDA
GARANTIDA
DE CIUTADANIA
EXERCICI 2018

INFORME 22/2021

**RENDA
GARANTIDA
DE CIUTADANIA
EXERCICI 2018**

Edició: desembre de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INFORME.....	9
1.1.1. Objecte i abast.....	9
1.1.2. Metodologia	9
1.2. PRESTACIONS FISCALITZADES	9
1.2.1. Creació de les prestacions.....	9
1.2.2. Estructura organitzativa per a la gestió de les prestacions	11
1.2.3. Treballs de control.....	12
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	12
2.1. DESPESA RECONEGUDA PER LES PRESTACIONS DE LA LLEI DE LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA	13
2.2. QUANTIA DE LA PRESTACIÓ	15
2.3. TITULARS I BENEFICIARIS	18
2.4. PROCEDIMENT PER ATORGAR LA PRESTACIÓ	22
2.4.1. Sol·licituds presentades	24
2.4.2. Resolució de les sol·licituds	25
2.4.3. Cita prèvia.....	27
2.4.4. Pla d'inclusió social o d'inserció laboral	27
2.4.5. Valoració de la sol·licitud.....	30
2.4.6. Sol·licituds aprovades	34
2.4.7. Sol·licituds no aprovades	37
2.4.8. Informació als sol·licitants de les prestacions	41
2.4.9. Termini de resolució	42
2.4.10. Pagament de la prestació	45
2.4.11. Aplicació informàtica per gestionar la renda garantida de ciutadania i els complements.....	46
2.5. SEGUIMENT DEL COMPLIMENT DELS REQUISITS DELS PERCEPTORS DE LA PRESTACIÓ.....	47
2.5.1. Avaluació dels plans d'inserció laboral i d'inclusió social	48
2.5.2. Revisió del compliment dels requisits	49
2.5.3. Modificacions en l'import de la prestació	50
2.5.4. Suspensions i repeses de les prestacions	51
2.5.5. Prestacions extingides	53

2.6.	REINTEGRAMENT DE LES PRESTACIONS	56
2.7.	RECURSOS I QUEIXES	58
2.7.1.	Recursos d'alçada	59
2.7.2.	Recursos interposats davant la jurisdicció contenciosa administrativa	62
2.7.3.	Queixes al Síndic de Greuges.....	63
2.8.	DESPLEGAMENT LEGAL	64
2.9.	AVALUACIÓ DE RESULTATS I COMPLIMENT DE LA FINALITAT	65
3.	CONCLUSIONS	68
3.1.	OBSERVACIONS.....	68
3.2.	RECOMANACIONS.....	75
4.	ANNEX: DADES PER COMARQUES	77
5.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	79
5.1.	AL·LEGACIONS REBUDES	79
5.2.	TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	84
	APROVACIÓ DE L'INFORME	84

ABREVIACIONS

ARPE	Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (de l'anglès: <i>people at risk of poverty or social exclusion rate</i>)
DGESTSCA	Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa
DGPS	Direcció General de Protecció Social
DTASF	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
LPACAP	Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
LPSCE	Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic
LRGC	Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania
OAC	Oficina d'Atenció al Ciutadà
OASF	Oficina d'Afers Socials i Famílies
PCAI	Prestació complementària d'activació i inserció
PNC	Pensió no contributiva
RGC	Renda garantida de ciutadania
RMI	Renda mínima d'inserció
SOC	Servei Públic d'Ocupació de Catalunya
TRLFPC	Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre

ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS

Els imports monetaris que es presenten en els quadres d'aquest informe s'han arrodonit de forma individualitzada, fet que pot produir diferències entre la suma de les xifres parcials i els totals dels quadres.

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització relatiu a la Renda garantida de ciutadania (RGC), corresponent a l'exercici 2018.

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització limitada a les prestacions de la RGC atorgades pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (DTASF). Inclou la fiscalització del compliment de la legalitat i l'anàlisi dels procediments i de la gestió de les prestacions.

S'ha revisat el procediment de la gestió de la prestació de la RGC analitzant el compliment dels requisits per a la seva concessió, les quanties atorgades i els terminis per atorgar-les. També s'ha revisat el compliment de la finalitat de l'ajut i l'eficàcia del seguiment establert per avaluar l'assoliment dels objectius.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors o posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió de les prestacions en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

1.2. PRESTACIONS FISCALITZADES

1.2.1. Creació de les prestacions

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en l'article 24.3, estableix que "les persones o famílies que es troben en situació de pobresa tenen dret a accedir a una renda garantida de ciutadania que els asseguri els mínims d'una vida digna, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen".

En compliment d'aquest mandat estatutari, es va aprovar la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania (LRGC). Aquesta llei és el resultat d'una iniciativa legislativa popular que va donar lloc a l'Acord per a l'establiment de la RGC, del 15 de maig del 2017, entre el Govern de la Generalitat i la comissió promotora, el text del qual es va incorporar a la Llei.

La LRGC crea la RGC com una prestació social de naturalesa econòmica i percepció periòdica que es configura com una prestació garantida de dret subjectiu. L'objectiu de la Llei és assegurar els mínims d'una vida digna a les persones que estan en situació de pobresa, per promoure la seva autonomia i participació activa en la societat.

La Llei crea dues prestacions econòmiques:

- Una prestació garantida, no condicionada (RGC), subjecta als requisits que estableix la Llei.
- Una prestació complementària d'activació i inserció (PCAI), condicionada al compromís d'elaborar i, si escau, seguir un pla d'inclusió social o d'inserció laboral.

La prestació garantida està destinada a les persones i unitats familiars que no disposen dels ingressos que els garanteixin els mínims per a una vida digna, i té com a finalitat desenvolupar la promoció de la persona i el seu empoderament i superar les condicions que l'han dut a necessitar aquesta prestació.

La PCAI és temporal i té com a finalitat la inclusió social o d'inserció laboral. És avaluable periòdicament, de manera individualitzada, i està lligada a la voluntat explícita dels beneficiaris de dur a terme les activitats del seu pla d'inclusió social o d'inserció laboral.

La LRGC, a més, va modificar l'article 21 de la Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic (LPSCE), en els fets següents:

- Va modificar a l'alça els imports de la prestació complementària de la pensió no contributiva (PNC) per invalidesa o jubilació del Sistema de la Seguretat Social (en endavant, complement de la PNC) fins a la quantia de la RGC, més la PCAI.
- Va crear una prestació complementària a altres ajuts, pensions i prestacions estatals diferents de la pensió no contributiva (en endavant, complement de pensions estatals) fins a la quantia de la RGC, més la PCAI.

La LRGC va derogar la Llei 10/1997, del 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció (RMI), i va establir que, des de la seva entrada en vigor, el 15 de setembre del 2017, les persones que percebien la RMI passarien a percebre la prestació econòmica de la RGC.

La LRGC va ser modificada per la Llei 3/2018, del 23 d'octubre i per la Llei 1/2020, del 17 de febrer del 2020.

El 28 d'abril del 2020, mitjançant el Decret 55/2020, es va aprovar el Reglament de la Llei 14/2017, de la RGC.

1.2.2. Estructura organitzativa per a la gestió de les prestacions

D'acord amb l'article 21.2 de la LRGC i el marc competencial establert pel Decret 2/2016, del 13 de gener, i posteriorment pel Decret 1/2018, del 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i el Decret 289/2016, del 30 d'agost, de reestructuració del DTASF, aquest departament tenia la responsabilitat de resoldre les sol·licituds presentades i, si esqueia, de pagar les prestacions de la RGC als titulars dels expedient.

L'any 2018, dins el DTASF, la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa (DGESTSCA) era l'òrgan responsable de la gestió administrativa i econòmica de les prestacions de la RGC i dels complements de pensions estatals de perceptors activables; és a dir, de persones amb possibilitats d'inserir-se al món laboral.¹

La Direcció General de Protecció Social (DGPS) era l'òrgan responsable de la gestió administrativa i econòmica dels complements de perceptors no activables, és a dir, de persones que no es podien inserir en el món laboral. Li corresponia gestionar el complement de la PNC i el complement de pensions estatals a perceptors no activables.

No obstant això, durant el període fiscalitzat la DGESTSCA va tramitar alguns complements de pensions estatals de perceptors no activables i la DGPS, alguns complements de pensions estatals de perceptors activables.

El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), dependent del DTASF, era l'encarregat de rebre les sol·licituds de la RGC i del complement de pensions estatals de les persones activables. Les Oficines d'Atenció al Ciutadà (OAC)² i les Oficines d'Afers Socials i Famílies (OASF)³ eren els receptors de les sol·licituds dels complements de les persones no activables.

1. Persones que estan en edat activable: menors de 65 anys que no presenten una discapacitat igual o superior al 65%.

2. Les OAC depenen orgànicament de les delegacions territorials del Govern de la Generalitat i funcionalment de la Direcció General d'Atenció Ciutadana del Departament de la Presidència, excepte l'oficina de Barcelona, que depèn orgànicament i funcionalment de la Direcció General d'Atenció Ciutadana.

3. Les OASF estan adscrites a la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària del DTASF.

Al SOC també li corresponia elaborar, acordar, orientar i fer el seguiment dels plans d'inserció laboral. Els serveis socials dels municipis i dels consells comarcals elaboraven el pla d'inclusió social i en feien el seguiment.

1.2.3. Treballs de control

En virtut del que estableix l'article 69.3 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (TRLFPC), aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, i en compliment del Pla anual d'actuacions de control de la Intervenció General del 2019 aprovat pel vicepresident del govern i conseller d'Economia i Hisenda, la Intervenció Delegada al DTASF va efectuar actuacions de control sobre els expedients d'ajuts i prestacions econòmiques de l'exercici 2018 del DTASF i de les entitats dependents, entre els quals hi havia expedients de RGC, de complements de la PNC i de complements de pensions estatals.

L'acta de constància de fets, resultat de les actuacions de control, conclou que, en general, la majoria de les incidències presenten una prevalença puntual o no són significatives en la tramitació dels expedients, excepte que, en alguns expedients, no hi consta l'acreditació del compliment d'algun dels requisits en les prestacions tramitades per la DGESTSCA, o no hi consta el document de la proposta de resolució o informe vinculant, o la resolució s'emet fora de termini, incidències que es van donar en les prestacions tramitades per la DGESTSCA i la DGPS.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

La LRGC va crear i regular la prestació econòmica de la RGC, com a prestació garantida, i de la PCAI, com a prestació de caràcter complementari. La Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic, en la versió modificada per la LRGC, va establir els complements de les pensions no contributives i dels ajuts i resta de prestacions estatals, fins a complementar els imports d'aquestes prestacions en una quantia equivalent a la de la renda garantida, més la PCAI.

D'acord amb la disposició addicional tercera de la LRGC, les sol·licituds dels complements i, si escau, els pagaments corresponents, s'han de fer d'acord amb el Decret 123/2007, del 29 de maig, pel qual es determina el règim aplicable a la sol·licitud i concessió de les prestacions socials de caràcter econòmic de dret subjectiu i es concreten els requisits per al reconeixement del dret a les prestacions creades, en desplegament de la Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.

D'acord amb aquesta normativa:

- La concessió i gestió de la prestació garantida i la prestació complementària PCAI està regulada per la LRGC.
- La concessió i gestió dels complements de pensions estatals està regulada per la LPSCE i el Decret 123/2007, excepte pel que fa als requisits dels beneficiaris i a la quantia de la prestació, que es regulen d'acord amb la LRGC.
- La concessió i gestió dels complements de les PNC està regulada per la LPSCE i el Decret 123/2007, excepte pel que fa a la quantia de la prestació, que està determinada per la LRGC.⁴

2.1. DESPESA RECONEGUDA PER LES PRESTACIONS DE LA LLEI DE LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA

L'any 2018 el pressupost definitiu del DTASF va ser de 3.120,23 M€, dels quals 381,00 M€ corresponien a la DGESTSCA i 1.637,09 M€ a la DGPS.

Els crèdits definitius del pressupost de la DGESTSCA per a les prestacions de la RGC, de la PCAI i dels complements de pensions estatals van ser de 227,90 M€ del programa pressupostari 333, Igualtat, qualitat i integració laboral; i els crèdits definitius del pressupost de la DGPS per a les prestacions dels complements de pensions estatals i dels complements de la PNC van ser de 70,85 M€, del programa pressupostari 317, Inclusió social i lluita contra la pobresa.

La despesa per les prestacions de la RGC i del complement de pensions estatals, prestacions i ajuts atorgats per la DGESTSCA, es van consignar amb càrrec a la partida pressupostària Renda garantida, del capítol 4, Transferències corrents del pressupost de despeses.

La despesa del complement de la PNC i la del complement de pensions estatals, prestacions i ajuts atorgats per la DGPS es van consignar amb càrrec a les partides pressupostàries Prestacions complementàries per a pensionistes de modalitat no contributiva, invalidesa o jubilació i Prestacions econòmiques complementàries d'ajuts, pensions i prestacions socials, del capítol 4, Transferències corrents del pressupost de despeses.

Les obligacions reconegudes amb càrrec a aquestes consignacions van ser de 312,52 M€, dels quals 240,51 M€ van anar a càrrec del pressupost de la DGESTSCA i 72,01 M€ a càrrec de la DGPS. En el quadre següent es presenten les despeses reconegudes en les partides pressupostàries de l'exercici 2018 per aquests conceptes:

4. El Decret 55/2020, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la LRGC, va modificar el Decret 123/2007 en el sentit que els complements de les pensions no contributives i dels ajuts i resta de prestacions estatals dels beneficiaris que són activables es regulen d'acord amb la LRGC, excepte pel que fa al termini de resolució i notificació i el silenci administratiu.

Quadre 1. Execució de les partides pressupostàries de la renda garantida de ciutadania i complements. Exercici 2018

Partida pressupostària	Crèdits inicials	Modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes
DGESTSCA: Renda garantida	0	227.900.000	227.900.000	*240.506.407
DGPS: Prestacions complementàries LRGC	55.338.000	15.509.634	70.847.634	72.012.506
Prestacions complementàries per a pensionistes de modalitat no contributiva, invalidesa o jubilació	55.338.000	15.509.634	70.847.634	*71.365.662
Pensions econòmiques complementàries d'altres ajuts, pensions i prestacions socials	0	0	0	*646.844
Total Renda garantida i prestacions complementàries	55.338.000	243.409.634	298.747.634	312.518.913

Imports en euros.

Font: Compte General de la Generalitat de Catalunya, exercici 2018.

* Els crèdits autoritzats vinculen per servei, programa i capítol. Per tant, les obligacions reconegudes per sobre dels crèdits definitius de la partida pressupostària es van fer amb càrrec a altres conceptes del servei, programa i capítol.

Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2018 corresponien als prorrogats de l'exercici anterior. Per poder fer front a les despeses derivades de la LRGC, que va entrar en vigor el 15 de setembre del 2017, el DTASF va tramitar tres expedients de modificació de crèdit mitjançant transferències de crèdit.

Des de l'octubre del 2017, el primer mes sencer que va ser d'aplicació la LRGC, fins al desembre del 2018, la despesa per les prestacions de RGC i dels complements va augmentar un 14,6%.

Quadre 2. Evolució mensual de la despesa de la RGC i complements

Mes/any	RGC	Complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	Complement de pensions gestionat per la DGPS	Complement de la PNC	Total RGC i complements
Setembre 2017	9.975.054	0	0	5.140.896	15.115.950
Octubre 2017	19.194.654	0	0	6.090.805	25.285.459
Novembre 2017	19.263.336	0	0	5.982.903	25.246.239
Desembre 2017	19.554.382	0	603	5.789.671	25.344.656
Total 2017	67.987.426	0	603	23.004.276	90.992.305
Gener 2018	19.041.191	1.100	603	5.667.991	24.710.885
Febrer 2018	18.686.691	42.679	1.417	5.676.115	24.406.902
Març 2018	18.279.897	134.355	7.197	6.062.097	24.483.548
Abril 2018	19.460.200	364.146	19.484	6.094.007	25.937.837
Maig 2018	19.153.035	660.394	41.787	5.864.454	25.719.670
Juny 2018	18.832.425	844.636	66.537	5.963.932	25.707.529
Juliol 2018	18.217.335	851.377	109.034	5.139.230	24.316.977
Agost 2018	18.121.110	942.141	79.783	5.974.880	25.117.933
Setembre 2018	19.251.277	1.869.450	49.279	5.990.787	27.160.813
Octubre 2018	20.226.014	2.093.848	88.780	7.708.706	30.117.348
Novembre 2018	19.619.114	2.225.624	102.240	3.922.460	25.869.378
Desembre 2018	19.452.409	2.135.961	80.702	7.301.004	28.970.095
Total 2018	228.340.697	12.165.711	646.844	71.365.662	312.518.914
Variació octubre 2017 – desembre 2018 (%)	1,3	-	-	19,9	14,6

Imports en euros.

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

D'acord amb la LRGC, les persones que, a l'entrada en vigor de la Llei, el 15 de setembre del 2017, percebien la RMI van passar a cobrar la RGC. La despesa de RGC de setembre i octubre del 2017 correspon als imports satisfets als antics perceptors de RMI i, a partir del mes de novembre, també conté les mensualitats pagades de les sol·licituds de RGC aprovades. La despesa del complement de pensions correspon a les mensualitats satisfetes de les sol·licituds aprovades, i la despesa del complement de la PNC inclou les mensualitats pagades de sol·licituds aprovades abans i després de l'entrada en vigor de la LRGC.

L'increment dels imports del mes d'octubre del 2018 és conseqüència de l'augment de l'import de la RGC del 15 de setembre del 2018, d'acord amb la disposició transitòria 3a de la LRGC (vegeu l'apartat 2.2).

En sentit contrari, la quantia del complement de la PNC va disminuir per l'increment de l'import de la prestació estatal prevista per la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per al 2018, amb efectes des de l'1 de gener del 2018. La DGPS va compensar els pagaments indeguts del complement de la PNC dels primers sis mesos de l'any el novembre del 2018.

2.2. QUANTIA DE LA PRESTACIÓ

La disposició transitòria 3a de la LRGC va preveure l'increment gradual de les quanties econòmiques de la prestació entre la data d'entrada en vigor de la Llei, el 15 de setembre del 2017, fins a la plena implantació, l'1 d'abril del 2020. D'altra banda, les quanties s'estableixen en funció del nombre de membres de la unitat familiar i de l'indicador de renda de suficiència.⁵

Les quanties previstes en la LRGC durant el període d'implantació temporal de les prestacions són les indicades en el quadre següent:

5. La Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic, va establir l'indicador de renda de suficiència, que ha de ser fixat periòdicament per la Llei de pressupostos de la Generalitat.

Aquest indicador serveix per valorar la situació de necessitat per poder tenir dret o accés a les prestacions. S'entén per situació de necessitat qualsevol contingència que té lloc o apareix en el transcurs de la vida d'una persona i que li impedeix fer front a les despeses essencials per al manteniment propi o per al manteniment de les persones que integren la unitat familiar o la unitat de convivència a la qual pertany.

Per a l'exercici del 2018, atès que es van prorrogar els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017, l'indicador de renda de suficiència de Catalunya, estava fixat en 569,12€ mensuals i 7.967,73€ anuals.

Quadre 3. Llindars de les quanties mensuals de la RGC més la PCAI

Membres de la unitat familiar	Del 15.9.2017 al 14.9.2018		Del 15.9.2018 al 14.9.2019		Del 15.9.2019 al 31.3.2020		A partir del 20.4.2020	
	Import	IRSC (%)	Import	IRSC (%)	Import	IRSC (%)	Import	IRSC (%)
1 adult	564	85	604	91	644	97	664	100
2 adults	836	126	896	135	956	144	996	150
3	909	137	969	146	1.029	155	1.096	165
4	982	148	1.042	157	1.102	166	1.196	180
5	1.062	160	1.122	169	1.181	178	1.208	182

Imports en euros.

Font: LRGC.

Clau: IRSC: Indicador de renda de suficiència de Catalunya.

Nota: L'import mensual de la PCAI es va establir en 150€, durant tot el període.

L'import de la RGC a percebre pels titulars va ser la diferència entre la quantia fixada per la RGC, en cadascun dels períodes, menys els recursos computables⁶ de la unitat familiar.

Amb l'entrada en vigor de la LRGC, les persones que percebien la RMI van passar a percebre l'import de la prestació garantida i la PCAI, atès que la RMI duia associat un pla d'inserció. La quantia mensual mitjana percebuda per família amb la RGC en relació amb la RMI es va incrementar un 35% i va passar de 544 € de mitjana mensual a 734 €.

L'import del complement de pensions estatals va ser la diferència entre la quantia fixada per la RGC, més la PCAI, en cadascun dels períodes, menys la pensió estatal i els altres recursos computables de la unitat familiar.

L'import del complement de la PNC va ser la diferència entre l'import anual de la RGC, més la PCAI, per a un membre, i la PNC, amb el límit del 35% de la quantia de la PNC, menys els altres ingressos del beneficiari. Els imports màxims anuals del complement de la PNC van ser de 1.603 €, l'any 2017 i de 1.582 € l'any 2018. La LRGC va incrementar els imports del complement de la PNC en un 24,2%, respecte dels imports anteriors a la Llei.

De la fiscalització dels imports de les prestacions es desprenen les observacions següents:

a) Llindars de les quanties de la RGC en famílies monoparentals amb contractes laborals a temps parcial

La disposició transitòria tercera de la LRGC inclou una taula amb les quanties màximes de la RGC en funció del nombre de membres de la unitat familiar i els períodes de desplegament de la Llei. En concret, especifica una quantia de RGC per al primer adult, una per al segon adult i tot seguit quanties per al tercer membre de la unitat familiar, el quart i el cinquè.

6. No computen com a ingressos per determinar el llindar econòmic, les prestacions econòmiques, públiques i privades de dependència, de beques escolars de menjador i transport, d'urgència per evitar desnonaments, de beques públiques per estudiar (de batxillerat o universitàries) i les que existeixin o es puguin establir amb la finalitat explícita de complementar la renda garantida de ciutadania.

Per a les famílies monoparentals, la disposició transitòria quarta regula la compatibilitat de la RGC amb les rendes de treball a temps parcial i estableix que, en aquest cas, l'import de la prestació de la RGC consisteix en la diferència entre les rendes del treball i l'import de la prestació, i que la segona persona de la unitat familiar només té dret a percebre, en concepte de fill a càrrec, l'import fixat per a la tercera persona en la taula de la disposició transitòria tercera és a dir, entre 75 i 100 euros mensuals, d'acord amb el desplegament previst.

Aquesta regulació comporta que les famílies monoparentals amb contractes a temps parcial obtenen un import de la RGC inferior a les que no treballen, atès que en aquests casos, l'import satisfet pel fill a càrrec es correspon amb l'import del segon adult de la taula, fet que està en contradicció amb l'objecte de la Llei, de fomentar l'activitat laboral.

Per evitar aquest greuge comparatiu, la DGESTSCA va optar per aplicar la taula amb independència de si la família monoparental tenia o no un contracte laboral a temps parcial i obviant que el segon membre de la taula havia de ser un adult.

El reglament de la LRGC, aprovat el 28 d'abril del 2020, per evitar el greuge que suposava concedir un import de renda garantida inferior en els casos de famílies monoparentals amb fills a càrrec i amb contractes laborals a temps parcial en relació amb les famílies monoparentals amb fills a càrrec que no tenien contracte laboral, va equiparar aquests supòsits amb la resta dels supòsits compatibles amb les rendes de treball a temps parcial, de manera que es complementava la prestació fins arribar als imports de la disposició transitòria tercera de la LRGC.

b) Ajust en la quantia del complement de pensions estatals de perceptors activables

Amb l'entrada en vigor de la LRGC es van produir incompatibilitats entre algunes prestacions estatals, com el subsidi d'atur i la renda activa d'inserció, i el complement d'aquestes prestacions satisfetes per la DGESTSCA.

Aquestes incompatibilitats van donar lloc a la suspensió de les prestacions perquè, amb el complement atorgat per la DGESTSCA, el beneficiari sobrepassava el límit d'ingressos fixat en l'article 275 de la Llei general de la Seguretat Social, del 75% del salari mínim interprofessional, i haurien pogut donar lloc a l'extinció de la prestació estatal en cas de perllongar aquesta situació dotze mesos.

La DGESTSCA va paralitzar la resolució d'aquestes sol·licituds fins al maig del 2018, quan va acordar amb l'Administració de l'Estat la informació que ambdues administracions es traspassarien referent a les persones que percebien la prestació i que alhora tenien dret a rebre el complement de la prestació estatal.

Per fer compatible la RGC amb la prestació per subsidi d'atur i amb la prestació per renda activa d'inserció, la DGESTSCA va disminuir l'import del complement per ajustar la renda dels titulars fins al límit fixat en la Llei general de la Seguretat Social. En conseqüència, la quantia està disminuïda en un import no previst en la normativa que regula la RGC.

2.3. TITULARS I BENEFICIARIS

La LRGC estableix que els destinataris de la RGC són el titular i els beneficiaris. El titular és la persona a favor de la qual s'aprova la prestació econòmica de la renda i, si escau, un pla individual d'inserció laboral o d'inclusió social. Els beneficiaris són les persones que formen part del mateix nucli com a membres de la unitat familiar.

Poden ser titulars del complement de pensions estatals les persones beneficiàries d'ajuts, prestacions i les persones beneficiàries de pensions diferents de la PNC, sempre que compleixin els requisits de la LRGC.

Durant el període fiscalitzat, els requisits per tenir dret a la RGC i al complement de pensions estatals van ser:

- Ser major de vint-i-tres anys, o divuit en determinades situacions.
- No disposar d'ingressos, rendes o recursos mínims, durant els sis mesos anteriors a la sol·licitud.⁷
- Tenir residència continuada i efectiva a Catalunya durant els vint-i-quatre mesos anteriors a la sol·licitud.
- Estar empadronat en un municipi català.
- No ser beneficiaris d'una prestació de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari.

Podien ser titulars del complement de la PNC les persones beneficiàries d'una PNC sempre que complissin els requisits següents:

- No realitzar cap activitat laboral.
- No disposar d'unes rendes, en l'exercici anterior al del reconeixement de la prestació, que superessin els llindars d'ingressos, exclòs l'import de la PNC.⁸
- No ser beneficiaris d'una prestació de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari i no estar ingressat en un centre penitenciari.

El 15 de setembre del 2017, data en què va entrar en vigor la LRGC, 26.130 famílies perceptores de la RMI van passar a rebre la RGC i 44.609 perceptors del complement de la PNC van veure augmentada la quantia del complement.

El 31 de desembre del 2018 hi havia 75.454 persones que van percebre la RGC o el

7. Durant el període fiscalitzat, els llindars d'ingressos van ser des del 15 de setembre del 2017 fins al 14 de setembre del 2018, 564€, i des d'aquesta data fins al 31 de desembre del 2018, 604€.

8. Des del 15 de setembre fins al 31 de desembre del 2017, 1.603€; fins al 30 de juny del 2018, 1.589€; fins al 14 de setembre del 2018, 1.447€; i fins al 31 de desembre del 2018, 1.862€.

complement de pensions, prestacions i altres ajuts estatals, 28.572 dels quals eren perceptors activables, és a dir persones en edat i situació física per poder accedir a un treball remunerat, i 46.882 eren perceptors no activables. La variació del nombre de titulars de la RGC i dels complements el desembre del 2018 en relació amb el setembre del 2017 va ser del 6,7%.

Quadre 4. Variació del nombre de titulars de la renda garantia de ciutadania i de complements

Titulars de les diferents prestacions	Nombre de titulars		Variació (%)
	Setembre 2017	Desembre 2018	
Titulars de la RGC o del complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	26.130	28.572	9,3
De la RGC	26.130	25.720	(1,6)
Del complement de pensions estatals gestionat per la DGESTSCA	0	2.852	-
Titulars de complements gestionats per la DGPS	44.609	46.882	5,1
Del complement de pensions estatals gestionat per la DGPS	0	414	-
Del complement de la PNC gestionat per la DGPS	44.609	46.468	4,2
Total titulars de la RGC i de complements	70.739	75.454	6,7

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

El desembre del 2018, a més de les persones que van percebre la RGC i els complements, hi havia uns altres 42.796 beneficiaris no titulars que formaven part d'unitats familiars perceptores de la prestació. La variació del nombre de beneficiaris de la RGC i dels complements⁹ el desembre del 2018 en relació amb el setembre del 2017 va ser d'un 2,4%.

Quadre 5. Variació del nombre de beneficiaris no titulars de la renda garantida de ciutadania i de complements

Beneficiaris de les diferents prestacions	Nombre de beneficiaris		Variació (%)
	Setembre 2017	Desembre 2018	
Beneficiaris de la RGC o del complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	41.790	42.538	1,8
De la RGC	41.790	40.166	(3,9)
Del complement de pensions estatals gestionat per la DGESTSCA	0	2.372	-
Beneficiaris del complement de pensions gestionat per la DGPS	0	258	-
Total beneficiaris de la RGC i complements	41.790	42.796	2,4

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

A desembre del 2018, hi havia el 10,0% de la població de Catalunya que eren titulars de la RGC o del complement de pensions estatals.

9. En el complement de la PNC no hi ha beneficiaris, ja que l'import del complement se satisfà per a un sol membre, el que percep la PNC.

Les comarques amb més titulars de la RGC i del complement gestionats per la DGESTSCA van ser el Bages, amb el 10,1% titulars per habitants, seguida del Segrià, amb 6,9% titulars i el Gironès, amb 6,6% titulars per habitants. Les que van tenir menys titulars de renda garantida van ser el Moianès, que no en tenia cap, seguida de la Vall d'Aran i l'Alta Ribagorça, amb 0,7% i 1,6% titulars per habitants (vegeu l'annex).

Les comarques amb més perceptors dels complements atorgats per la DGPS van ser Terra Alta, amb 9,8% titulars per habitants, seguida del Baix Ebre amb 9,4% titulars i el Montsià i el Baix Penedès amb 8,6% titulars per habitants. Les que van tenir menys perceptors van ser l'Alta Ribagorça amb 1 beneficiari de cada mil, seguida de la Vall d'Aran amb un 1,4% i el Pla d'Urgell amb 2,3% perceptors per habitants (vegeu l'annex).

Dels titulars de RGC i del complement atorgat per la DGESTSCA, un 70,2% tenien nacionalitat espanyola i un 58,8% eren dones. Dels complements atorgats per la DGPS, un 91,1% dels perceptors tenien nacionalitat espanyola i un 61,4% eren dones.

Quadre 6. Indicadors de la renda garantida de ciutadania i dels complements relatius a la població. Desembre del 2018

Indicadors	RGC i complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	Complement de pensions gestionat per la DGPS i complement de la PNC	Total RGC i complements de pensions
Percentatge de persones que perceben la prestació	0,4	0,6	1,0
Percentatge de perceptors amb nacionalitat espanyola	70,2	91,1	82,5
Percentatge de dones	58,8	61,4	60,4
Titulars a desembre del 2018	28.572	46.882	75.454

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Nota: La població de Catalunya a 1 de gener del 2018 era de 7.543.825 persones, segons dades de Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

El desembre del 2018, un 58,7% dels titulars de RGC i del complement atorgat per la DGESTSCA tenien entre 35 i 54 anys i un 56% de les persones que percebien el complement de la DGPS tenien més de 65 anys.

Quadre 7. Titulars de renda garantida de ciutadania i complements per franges d'edat. Desembre del 2018

Franges d'edat	RGC i complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	Complement de pensions gestionat per la DGPS i complement de la PNC
Titulars de fins a 24 anys (percentatge)	1,7	0,8
Titulars de 25 a 34 anys (percentatge)	13,6	3,6
Titulars de 35 a 44 anys (percentatge)	28,2	8,8
Titulars de 45 a 54 anys (percentatge)	30,5	15,5
Titulars de 55 a 64 anys (percentatge)	23,9	15,2
Titulars de 65 anys o més (percentatge)	2,1	56,0
Nombre de titulars	28.572	46.882

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Dels 28.572 titulars de la RGC i complements gestionats per la DGESTSCA a desembre del 2018, 23.070 havien estat perceptors de la RMI o la seva sol·licitud estava pendent de resolució a 15 de setembre del 2017 i 5.502 persones, un 19,3%, eren nous peticionaris.

El 63,4% dels titulars de la RGC i de complements de pensions estatals tenien l'expedient viu des de feia més de tres anys; és a dir, estaven percebent la RMI des de la resolució de la sol·licitud, excepte durant el temps que, si era el cas, la prestació estigués suspesa.

Quadre 8. Antiguitat dels titulars de la renda garantida de ciutadania i de complements de pensions gestionats per la DGESTSCA. Desembre del 2018

Temps*	RGC i complement de pensions gestionat per la DGESTSCA (nombre de titulars)	Percentatge respecte al total
Menys de tres anys	10.468	36,6
Entre tres i sis anys	8.795	30,8
Entre sis i nou anys	5.307	18,6
Més de nou anys	4.002	14,0
Total	28.572	100,0

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA.

* Termini comptat des de la sol·licitud de la prestació. No s'ha considerat el termini des de la sol·licitud fins a la resolució ni el període de les suspensions. Només s'ha tingut en compte l'antiguitat de la darrera prestació concedida als titulars que han sol·licitat i obtingut més d'una prestació al llarg del període.

Dels 46.882 titulars dels complements gestionats per la DGPS a desembre del 2018, 43.310 persones eren perceptores del complement de la PNC o estaven pendent de resolució abans de l'entrada en vigor de la RGC, el 15 de setembre del 2017, i les 3.572 persones restants, un 7,6%, eren nous peticionaris.

Un 76,9% dels titulars dels complements gestionats per la DGPS que percebien la prestació econòmica a desembre del 2018 tenien l'expedient viu des de feia més de tres anys; és a dir, estaven percebent la prestació econòmica des de la resolució de la sol·licitud, excepte durant el temps que, si era el cas, la prestació estigués suspesa.

Quadre 9. Antiguitat dels titulars del complement de la pensió no contributiva i de pensions gestionats per la DGPS. Desembre del 2018

Temps*	Complements de la PNC i de pensions gestionats per la DGPS (nombre de titulars)	Percentatge respecte al total
Menys de tres anys	10.843	23,1
Entre tres i sis anys	10.348	22,1
Entre sis i nou anys	6.717	14,3
Més de nou anys	18.974	40,5
Total titulars	46.882	100,0

Font: Dades facilitades per la DGPS.

* Termini comptat des de la sol·licitud de la prestació. No s'ha considerat el termini des de la sol·licitud fins a la resolució ni el període de les suspensions ni extincions.

2.4. PROCEDIMENT PER ATORGAR LA PRESTACIÓ

La DGESTSCA i la DGPS van seguir els procediments següents per atorgar la RGC, el complement de la PNC i el complement de pensions estatals:

- Presentació i registre de sol·licituds: El tràmit per sol·licitar la RGC i el complement de pensions estatals s'inicia amb la sol·licitud de cita prèvia; durant aquest tràmit es determina si la persona és activable o no. Si és activable, se li dona cita a l'oficina de treball del SOC i si no és activable, a una OAC o OASF. El dia de la cita, el SOC i les OAC o OASF recullen la documentació acreditativa del dret a rebre la prestació i registren la sol·licitud. El SOC a més passa al sol·licitant un qüestionari per poder segmentar els sol·licitants i els membres de la unitat familiar en perfils laborals o socials.

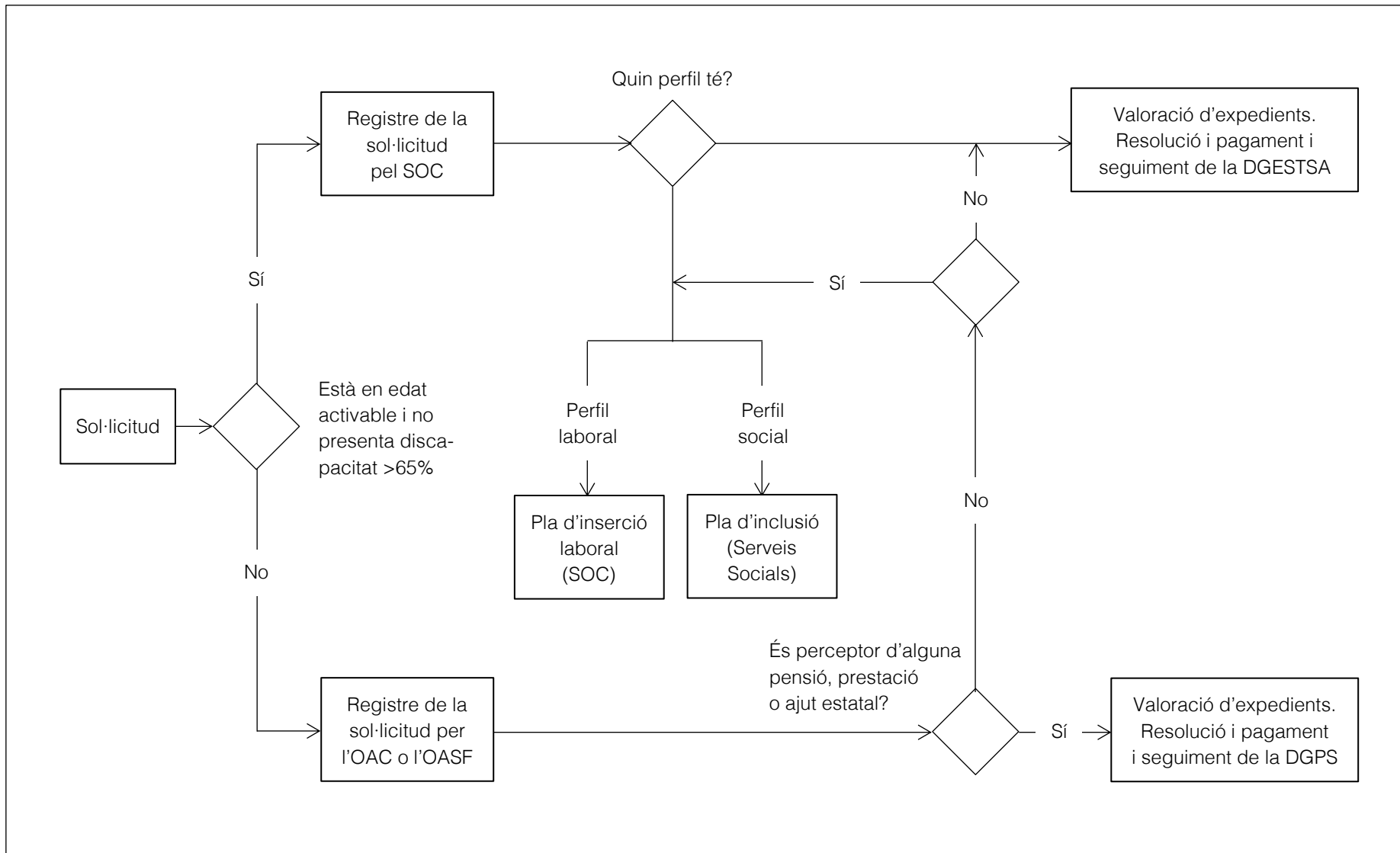
La sol·licitud es presenta en dos models normalitzats: un model per a la RGC i el complement de pensions estatals per a persones activables que va tramitar la DGESTSCA i un model per al complement de pensions estatals que va tramitar la DGPS. En la mateixa sol·licitud de la RGC també se sol·licita la PCAI, si es vol percebre aquesta prestació.

El tràmit per sol·licitar el complement de la PNC s'inicia amb la presentació de la sol·licitud en model normalitzat a les OAC o OASF.

- Pla d'inclusió social o d'inserció laboral: A les persones activables que han sol·licitat la PCAI, se'ls dona cita al SOC, si tenen un perfil laboral, o als serveis socials dels ajuntaments o consells comarcals, si tenen un perfil social, per efectuar una sessió d'orientació i signar el corresponent pla d'inserció laboral o d'inclusió social.
- Resolució i pagament: La DGESTSCA i la DGPS efectuen les comprovacions administratives de les sol·licituds presentades, valoren els expedients, resolen la sol·licitud i, si escau, paguen la prestació.

El circuit de la tramitació de la RGC i dels complements en el període fiscalitzat va ser el següent (diagrama 1):

Diagrama 1. Circuit de tramitació de la RGC i dels complements

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació obtinguda del DTASF.

2.4.1. Sol·licituds presentades

Des del 15 de setembre del 2017 fins al 31 de desembre del 2018 es van enregistrar 81.030 sol·licituds de RGC i de complements, 45.511 de les corresponien a RGC, 25.618 a complements de pensions estatals i 9.901 a complements de PNC.

Quadre 10. Evolució mensual del nombre de sol·licituds de renda garantia de ciutadania i de complements

Mes/any	RGC	Complement de pensions tramitat per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC	Total
Setembre 2017	3.329	1.445	430	461	5.665
Octubre 2017	5.726	3.249	768	701	10.444
Novembre 2017	5.497	3.216	423	687	9.823
Desembre 2017	2.632	1.389	196	455	4.672
Gener 2018	3.591	1.989	146	788	6.514
Febrer 2018	4.167	2.061	175	722	7.125
Març 2018	3.565	1.846	179	713	6.303
Abril 2018	3.754	1.802	79	664	6.299
Maig 2018	2.796	1.209	64	649	4.718
Juny 2'18	1.898	778	50	613	3.339
Juliol 2018	1.485	626	48	666	2.825
Agost 2018	991	415	7	230	1.643
Setembre 2018	1.311	588	60	643	2.602
Octubre 2018	1.814	967	62	699	3.542
Novembre 2018	1.794	822	54	635	3.305
Desembre 2018	1.161	447	28	575	2.211
Total	45.511	22.849	2.769	9.901	81.030

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Els mesos en què es van registrar més sol·licituds van ser els posteriors a l'aprovació de la Llei. A partir del desembre del 2017 la tendència va ser un descens generalitzat en les sol·licituds de tots els tipus de prestacions.

Si el sol·licitant de la RGC o del complement de pensions estatals és activable, amb possibilitat de treballar, el SOC ha de determinar el seu grau d'ocupabilitat en el moment de sol·licitar la prestació, i en funció d'aquest perfil, laboral o social,¹⁰ derivar la persona a l'àmbit de seguiment que correspon: laboral, sociolaboral o social.

El 92,1% de les sol·licituds tramitades per la DGESTSCA fins al 31 de desembre del 2018 van ser de sol·licitants amb un perfil laboral i el 7,2% tenien un perfil social. El 0,7% dels sol·licitants no estaven classificats.

10. Persones que estan en una situació molt limitada d'autonomia personal i integració social, derivada d'uns entorns socioeconòmics, familiars i comunitaris especialment conflictius o plens de mancances.

Quadre 11. Nombre de sol·licituds tramitades per la DGESTSCA segons el perfil i l'àmbit de seguiment dels titulars

Perfil i àmbit de seguiment	RGC i complement de pensions gestionat per la DGESTSCA	Percentatge respecte al total
Perfil laboral	62.980	92,1
Àmbit de seguiment laboral: la dificultat principal és no tenir una ocupació estable ni remuneració suficient.	61.033	89,3
Àmbit de seguiment sociolaboral: situacions de precarietat i inestabilitat laboral, amb factors afegits d'habitatge, salut, càrregues familiars, endeutament i fragilitat social.	1.947	2,8
Perfil social	4.898	7,2
Àmbit de seguiment social: es combinen problemes greus de salut, familiars, habitatge, relacions i hàbits socials, autoestima, dèficits formatius i la manca d'hàbits laborals.	4.898	7,2
No classificats	482	0,7
Total	68.360	100,0

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA.

2.4.2. Resolució de les sol·licituds

Des de l'entrada en vigor de la RGC, el 15 de setembre del 2017, fins al 31 de desembre del 2018, el DTASF va resoldre 74.613 sol·licituds de RGC i de complements de pensions estatals, de les quals va aprovar el 18,1% i va denegar, va declarar desistides o no va aprovar per altres motius el 81,9%. El 31 de desembre del 2018 hi havia 14.858 sol·licituds pendents de resoldre (un 16,6%).

Quadre 12. Resolució de sol·licituds de renda garantida de ciutadania i de complements a 31 de desembre del 2018

Tipus de resolució	RGC (a)	Complement de pensions tramitat per la DGESTSCA (b)	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC (c)	Total sol·licituds	Percentatge
Aprovades	4.580	1.854	434	6.665	13.533	18,1
No aprovades	38.414	15.982	2.194	4.490	61.080	81,9
Denegades	31.685	14.471	2.096	4.238	52.490	85,9
Desistides	6.729	1.511	11	2	8.253	13,5
Altres	0	0	87	250	337	0,6
Total resoltes	42.994	17.836	2.628	11.155	74.613	83,4
Pendents de resoldre	5.270	5.090	141	4.357	14.858	16,6
Total	48.264	22.926	2.769	15.512	89.471	100,0

Nombre de sol·licituds.

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Notes:

- Inclou 45.511 sol·licituds de la RGC i 2.753 sol·licituds de RMI registrades abans del 15 de setembre del 2017 i resoltes durant el període del 15 de setembre del 2017 fins al 31 de desembre del 2018, d'acord amb la LRG.
- Inclou 22.849 sol·licituds de complements i 77 sol·licituds de RMI registrades abans del 15 de setembre del 2017 i resoltes durant el període del 15 de setembre del 2017 fins al 31 de desembre del 2018, d'acord amb la LRG.
- Inclou 9.901 sol·licituds de la PNC registrades durant el període del 15 de setembre del 2017 fins al 31 de desembre del 2018 i unes altres 5.611 registrades anteriorment que es van resoldre entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018, aplicant les quanties modificades per la LRG.

Des de l'entrada en vigor de la LRGC fins al 31 de desembre del 2018, la DGESTSCA va resoldre 60.830 sol·licituds, 42.994 de les quals corresponien a RGC i 17.836 a complements de pensions estatals. La DGESTSCA va aprovar el 10,6% de les sol·licituds resoltes i va denegar o va declarar desistides la resta, un 89,4%. El 31 de desembre del 2018 quedaven pendents de resoldre el 10,9% de les sol·licituds de RGC i el 22,2% de les sol·licituds de complement de pensions estatals.

La DGPS va resoldre 13.783 sol·licituds, la majoria de les quals, 11.155 sol·licituds, corresponien a complements de la PNC i la resta, 2.628, al complement de pensions estatals. Pel que fa a les sol·licituds de la PNC, la DGPS va aprovar el 59,7% de les sol·licituds, i el 31 de desembre del 2018 va quedar pendent de resolució, el 28,1% de les sol·licituds. En relació amb el complement de pensions estatals, la DGPS va aprovar el 16,5% de les sol·licituds resoltes i el 31 de desembre del 2018 restaven pendents de resolució el 5,1% de les sol·licituds.

Quadre 13. Percentatges dels tipus de resolucions de sol·licituds de renda garantida de ciutadania i de complements

Percentatge de resolucions	RGC	Complement de pensions tramitat per la DGESTSCA	Total sol·licituds tramitades per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC	Total sol·licituds tramitades per la DGPS
Aprovades respecte a les resoltes	10,7	10,4	10,6	16,5	59,7	51,5
No aprovades respecte a les resoltes	89,3	89,6	89,4	83,5	40,3	48,5
Denegades respecte a les no aprovades	82,5	90,5	84,9	95,5	94,4	94,8
Desistides respecte a les no aprovades	17,5	9,5	15,1	0,5	0,0	0,2
No aprovades per altres causes respecte a les no aprovades	0,0	0,0	0,0	4,0	5,6	5,0
Resoltes respecte al total de sol·licituds	89,1	77,8	85,4	94,9	71,9	75,4
Pendents de resoldre respecte al total de sol·licituds	10,9	22,2	14,6	5,1	28,1	24,6

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

La Sindicatura ha revisat una mostra de 209 sol·licituds tramitades, 86 de les quals van ser aprovades i 123 no. La mostra analitzada s'ha seleccionat de forma aleatòria, i s'ha corregit a criteri de l'auditor. El resultat de la fiscalització realitzada es mostra en els apartats següents.

2.4.3. Cita prèvia

Per tramitar l'alta de la sol·licitud de la RGC i del complement de pensions estatals calia demanar cita prèvia al SOC si les persones eren activables i a una OAC o OASF si no eren activables.

D'acord amb la informació facilitada per la DGESTSCA, des de l'inici de la RGC fins al mes de maig del 2019, el SOC va atendre 141.407 persones activables i les OAC i OASF 9.360 persones no activables.

El 9 de gener del 2018 hi havia 22.013 cites pendents de ser ateses i el maig del 2019 les cites pendents s'havien reduït a 1.448, un 1% de les que van demanar la prestació. El maig del 2019, el 86% de les oficines del SOC i de les OAC o OASF tenien un temps d'espera inferior a dues setmanes. Per a la resta d'oficines el temps d'espera era superior.

2.4.4. Pla d'inclusió social o d'inserció laboral

Les persones que sol·liciten la RGC també poden demanar la PCAI. Aquesta prestació té com a finalitat la inclusió social o laboral i està lligada a la voluntat explícita dels destinataris de dur a terme les activitats del seu pla d'inclusió social o d'inserció laboral.

Els plans es determinen per a cada persona en funció de les seves característiques, necessitats i possibilitats i inclouen actuacions i mesures socials, formatives, laborals, educatives, de salut o d'habitatge, entre altres.

La PCAI es percep des de l'inici del dret a la prestació i, juntament amb la prestació garantida, amb la subscripció del compromís corresponent.

D'acord amb el que estableix l'article 11.3 de la LRG, tenen l'obligació de subscriure i seguir el pla individual d'inclusió o inserció, tant els titulars que han sol·licitat la PCAI com els beneficiaris.

Els titulars d'altres complements de pensions també estan obligats a subscriure i seguir un pla d'inclusió o d'inserció, ja que la quantia del complement inclou, d'acord amb la disposició addicional tercera de la LRG, l'import de la PCAI i, consegüentment, en percebre la PCAI han de subscriure i seguir un pla.

L'article 11 de la LRG exclou de l'obligació d'estar inscrits al SOC les persones que tenen un grau de discapacitat igual o superior al 65% i aquelles que no estan en situació d'incorporar-se al mercat laboral a curt o mitjà termini. Per tant, estan exclosos de subscriure el pla d'inserció laboral els titulars i beneficiaris no activables.

D'aquí es desprèn que han de subscriure i seguir el pla d'inserció laboral o d'inclusió social:

- Els titulars activables de la RGC que van sol·licitar la PCAI.
- Els titulars activables del complement de pensions estatals.
- Els beneficiaris activables de la RGC i que el titular hagi sol·licitat la PCAI i els beneficiaris del complement de pensions estatals.

Les persones que sol·liciten la RGC i volen percebre la PCAI i les que sol·liciten el complement de pensions estatals subscriuen, en el moment de la sol·licitud, el compromís de seguir el pla d'inclusió social o d'inserció laboral i abans de la resolució de l'atorgament de la prestació, signen el pla d'inserció laboral proposat pel SOC o d'inclusió social proposat pels serveis socials dels ajuntaments o consells comarcals.

L'article 11.3 de la LRGC exclou de seguir un pla d'inserció laboral les persones següents que percebran una prestació, la quantia de la qual inclou la PCAI:

- Els titulars no activables de la RGC
- Els titulars no activables del complement de pensions estatals

Això no exclou que, segons la situació social dels titulars, no hagin de signar i seguir un pla d'inclusió social.

Els complements de la PNC els regulen la LPSCE i el Decret 123/2007, excepte pel que fa a la quantia de la prestació. Aquesta normativa no preveu que els perceptors del complement de la PNC hagin de realitzar un pla d'inclusió social o inserció laboral.

De la fiscalització d'aquest apartat es fan les observacions següents:

a) Titulars activables i la PCAI

La DGPS va atorgar el complement de pensions estatals a 218 titulars activables, l'import del qual incloïa la PCAI. Aquests titulars no van signar ni seguir cap pla d'inclusió laboral o d'inserció social perquè la DGPS no va promoure la subscripció dels plans.

Pel que fa als expedients tramitats per la DGESTSCA, de trenta-cinc titulars activables de la RGC i del complement de pensions estatals de la mostra seleccionada, quatre titulars van percebre la PCAI sense haver subscrit cap pla d'inclusió social o d'inserció laboral.

De la LRGC es desprèn que els titulars activables de la RGC que sol·liciten la PCAI i els titulars activables del complement de pensions estatals, que ha d'incloure la prestació complementària, han de subscriure el pla d'inclusió o d'inserció.

b) Beneficiaris de la PCAI no titulars de la RGC ni dels complements de pensions estatals activables

Els beneficiaris de la PCAI no titulars de la RGC ni dels complements de pensions estatals activables no van subscriure ni seguir cap pla d'inclusió social o d'inserció laboral, tot i que l'article 11.3 de la LRGC estableix que els beneficiaris de la PCAI tenen l'obligació de signar el compromís de seguir –i quan sigui ofert, acordar, subscriure i complir– el pla individual d'inserció laboral o inclusió social.

La DGESTSCA ha informat la Sindicatura que quan va entrar en vigor la Llei van posar en marxa l'elaboració i seguiment dels plans dels titulars, i que posteriorment estendrien els procediments als beneficiaris.

c) Titulars no activables de la RGC i de complements de pensions estatals

De les sis persones no activables de la mostra que van percebre la RGC i la PCAI o el complement de pensions estatals, que inclou la PCAI, tres no van signar un pla d'inclusió social o d'inserció laboral, dues van signar un pla d'inclusió social, sense que en l'expedient hi constés si el van complir, i l'altra va signar un pla d'inserció laboral i el va dur a terme.

Les persones no activables que van percebre el complement de pensions estatal atorgat per la DGPS no van signar ni realitzar cap pla d'inserció laboral ni d'inclusió social.

L'article 11.3 de la LRGC estableix el següent:

3. Els beneficiaris de la prestació complementària d'activació i inserció (PCAI) tenen, a més de les que estableix l'apartat 2, les obligacions següents:

- a) Signar el compromís de seguir, i quan sigui ofert, acordar, subscriure i complir, el pla individual d'inserció laboral o d'inclusió social.
- b) Trobar-se disponibles per a treballar, llevat de:
 - Les persones que tenen reconeguda la condició de persona amb discapacitat amb un grau igual o superior al 65%.
 - Les persones que, segons l'organisme encarregat de la gestió de la prestació, en col·laboració, si escau, amb els serveis socials municipals, i tenint en compte el criteri d'aquests serveis, no es troben en situació d'incorporar-se al mercat laboral a curt o mitjà termini.

D'aquest literal es desprèn que les persones no activables, les que tinguin una discapacitat igual o superior al 65% i les que no estiguin en situació d'incorporar-se al mercat laboral, poden ser beneficiàries de la PCAI sempre que signin un pla d'inserció laboral o d'inclusió social, encara que si el pla és d'inserció laboral no l'hauran de complir perquè no estan disponibles per treballar.

En aquesta situació també estan els titulars d'altres complements de pensions activables, ja que la quantia del complement inclou, d'acord amb la disposició addicional tercera, l'import de la PCAI.

2.4.5. Valoració de la sol·licitud

Les sol·licituds de la RGC i dels complements de pensions estatals s'han d'acompanyar de la documentació necessària, que no estigui en poder de les administracions públiques, per justificar el compliment dels requisits dels sol·licitants de les prestacions.

En les sol·licituds del complement de PNC, els sol·licitants no han d'adjuntar cap documentació addicional, atès que la DGPS ja disposa de la necessària perquè està inclosa en els respectius expedients de PNC tramitats per la mateixa DGPS.

La DGESTSCA i la DGPS comproven el compliment dels requisits dels sol·licitants mitjançant consultes telemàtiques a les bases de dades públiques i mitjançant l'anàlisi de la documentació aportada.

De les bases de dades de les administracions públiques estatal i autonòmica s'obté, entre altra, informació sobre la identitat de les persones, la residència, els ingressos, els immobles, les dades sobre la vida laboral, les prestacions públiques si les perceben i la seva inscripció al SOC, si escau.

Sovint en les sol·licituds lliurades de la RGC i del complement de pensions estatals, falta documentació i és necessari requerir nova documentació a l'interessat. En algunes ocasions, la falta d'estabilitat de la residència i del domicili del titular impossibilita la notificació dels requeriments i, aleshores cal fer un nou requeriment que es publica en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC).

Una vegada obtinguda tota la documentació i analitzat el compliment dels requisits, el director general de la DGESTSCA o la subdirectora general de la DGPS dicten les respectives resolucions.

De la fiscalització d'aquest apartat es fan les observacions següents:

a) Requeriment de documentació per part de la DGESTSCA

De vint-i-dos expedients de la mostra seleccionada en què la DGESTSCA va requerir als sol·licitants que aportessin documentació addicional per poder dictar la resolució, en quatre no hi havia constància de la data en què el sol·licitant de la prestació va rebre la notificació, ja fos perquè en l'expedient no constava el justificant de rebuda de la notificació o perquè mancava la publicació de l'edecte al DOGC.

Segons la DGESTSCA, en algunes ocasions no es deixa constància en l'expedient dels anuncis publicats en el DOGC de les notificacions dels requeriments que no s'han pogut practicar en el domicili de l'interessat.

En dos d'aquests expedients es desconeix la documentació que es demanava al sol·licitant de la prestació per completar l'expedient, atès que manca la carta que especificava la documentació requerida.

b) Verificacions realitzades sobre el compliment de requisits

En els expedients tramitats per la DGESTSCA no hi havia constància de la documentació i informació verificada en les bases de dades públiques. Per tant, en els expedients no quedaven acreditats el compliment dels requisits que es van comprovar telemàticament.

En els expedients tramitats per la DGESTSCA no es va deixar constància del càlcul de la quantia dels ingressos mitjans de la unitat familiar, excepte en els expedients de sol·licituds denegades per superar el llindar d'ingressos fixat en la normativa, en els quals sí que constava la quantificació dels recursos econòmics.

c) Inscripció dels titulars i beneficiaris activables com a demandants d'activació laboral

D'acord amb l'apartat e de l'article 11 de la LRG, tant els titulars com els beneficiaris de la RGC han de mantenir-se inscrits al SOC.

La DGPS no va exigir ni comprovar que els titulars i beneficiaris activables del complement de pensions estatals estiguessin inscrits com a demandants d'ocupació. La DGESTSCA va exigir i verificar la inscripció dels titulars de la RGC i dels complements de pensions estatals activables com a demandants d'ocupació però no va exigir ni comprovar la inscripció dels beneficiaris activables.

La DGPS tampoc va comprovar que les persones activables perceptores d'un complement de pensions no haguessin cessat voluntàriament de la seva activitat laboral dins els dotze mesos anteriors a la sol·licitud. D'acord amb l'article 7.2 de la LRG, no tenien dret a la RGC les persones que havien cessat voluntàriament de l'activitat laboral dins aquest període.

d) Rendes de treball per contracte a temps parcial

La DGPS ha informat que va aprovar les sol·licituds de complements de pensions estatals en les quals els beneficiaris havien subscrit contractes de treball a jornada parcial, sempre que el titular complís la resta de requisits. La disposició transitòria quarta de la LRG enumera els casos en què la RGC és compatible amb les rendes de treball a temps parcial i entre ells no hi consten les rendes de treball per contractes a temps parcial obtingudes pels beneficiaris.

La disposició esmentada sí que estableix la compatibilitat de la RGC amb les rendes de treball dels contractes a temps parcial subscrits durant la percepció de la RGC, sempre que la unitat familiar no superi el llindar d'ingressos fixat en la normativa. En aquest cas, l'import de la prestació estarà disminuït per les rendes de treball.

En els complements de pensions estatals en què el titular no va notificar els imports percebuts pels contractes a temps parcial, la DGPS va quantificar les rendes del treball com el 50% de les bases de cotització al Règim general de la Seguretat Social, ja que va considerar que la persona va treballar la meitat de la jornada.

La DGPS hauria d'haver sol·licitat les nòmines per obtenir l'import de les rendes del treball i descomptar-lo de la quantia de la prestació, en cas que la unitat familiar no superés el llindar d'ingressos per a l'accés a la RGC, o extingir la prestació, si el superava.

e) Beneficiaris d'ajuts, prestacions i pensions estatals

La DGESTSCA va atorgar el complement de pensions estatals a titulars d'unitats familiars en les quals un dels beneficiaris, no titular del complement, percebia una PNC o una altra pensió estatal.

La LPSCE estableix que són beneficiaris de les prestacions socials les persones a les quals s'atorga la prestació. Per tant, la DGESTSCA no hauria d'atorgar el complement de pensions estatals a persones que no percebessin la pensió estatal. A aquestes persones els correspondria la prestació de la RGC que, a diferència del complement de pensions estatals, el titular no està obligat a subscriure, i seguir un pla d'inclusió social o inserció laboral, el termini i la data dels efectes de la resolució són diferents i el silenci administratiu aplicable és positiu.

La DGPS va denegar les sol·licituds de complement de pensions estatals als sol·licitants del complement que no eren beneficiaris titulars d'ajuts, pensions o prestacions estatals,

La DGPS hauria d'haver traspasat aquests expedients a la DGESTSCA perquè resolgués les sol·licituds i evitar, si esqueia, que els sol·licitants haguessin de tornar a sol·licitar la prestació.

f) Objecte de la RGC

La RGC té per objecte assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que estan en situació de pobresa i s'ha de destinar a cobrir les necessitats bàsiques¹¹ de les persones.

11. Les necessitats bàsiques són la manutenció, les derivades de l'ús de la llar, les que faciliten la comunicació, l'accés a l'educació i la cultura i el transport bàsic i també totes les que són imprescindibles per viure dignament.

La DGESTSCA va valorar si les unitats familiars havien destinat els ingressos dels darrers mesos a garantir els mínims d'una vida digna i si tenien les necessitats bàsiques cobertes mitjançant l'anàlisi de les despeses de la unitat familiar acreditades en els extractes bancaris o amb la documentació que els va requerir per justificar les despeses quotidianes. També va analitzar els ingressos dels sol·licitants de la prestació i, en cas que no estiguessin justificats en la documentació aportada, els va demanar l'acreditació dels mitjans de vida.

D'acord amb la mostra analitzada, la DGESTSCA va denegar les sol·licituds perquè la RGC no es destinaria a cobrir les necessitats bàsiques als sol·licitants que vivien d'ajudes de familiars, amics i entitats socials –els van deixar pisos per viure i es van fer càrrec de les despeses de subministraments i dels aliments– o que destinaven els ingressos a necessitats que no eren bàsiques –pagament a una ONG, compra d'un cotxe. També va declarar desistides les sol·licituds de les persones que no van justificar els deutes o acreditar els ajuts percebuts i els mitjans de vida.

Tot i això, en els expedients en què els sol·licitants van interposar recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa per les resolucions de desistiment per no acreditar els deutes i els ajuts percebuts i per les denegades per no destinar la RGC a cobrir les necessitats bàsiques o a assegurar els mínims d'una vida digna, la DGESTSCA va reconèixer el dret a percebre la RGC, abans de la resolució del recurs contenciós administratiu, ja fos estimant el recurs d'alçada, si no l'havia resolt, o deixant sense efectes la resolució del recurs d'alçada desestimat.

Es produeix, per tant, una situació de manca d'uniformitat de tracte, en funció si els sol·licitants havien interposat recurs o no ho havien fet.

La DGESTSCA ha manifestat que actualment només denega les sol·licituds quan la RGC no es destina a assegurar els mínims d'una vida digna, quan els ingressos dels darrers mesos s'han destinat a adquirir substàncies que creen dependència, o quan les necessitats bàsiques estan cobertes per masovers, cuidadors interins o en el cas de fills mantinguts pels pares.

g) Classificació de les prestacions

Els expedients migrats de RMI es van registrar com a RGC, tot i que alguns dels titulars o beneficiaris cobraven una prestació estatal. Quan la DGESTSCA va revisar els expedients, va realitzar el canvi de prestació, de RGC a complement de pensions, en cas de percebre una prestació estatal. El desembre del 2018 una part d'aquests expedients no s'havien revisat.

Quatre expedients dels de la mostra analitzada, dels vint-i-cinc migrats de RMI, que ja

havien estat revisats, que el desembre del 2018 constaven com a complements de pensions estatals tot i que eren RGC, i un altre expedient que constava com a RGC i era un complement.

La DGESTSCA també va aprovar dues prestacions com a complements de pensions estatals tot i que eren RGC, ja que cap membre de la unitat familiar cobrava prestacions estatals, i altres set com a RGC malgrat que eren complements de pensions estatals.

Consegüentment, algunes prestacions constaven en els fitxers de la DGESTSCA amb una assignació de RGC o de complement de pensions incorrecta, ja fos per errades del sistema informàtic, per raons de procediment o per errors en la concessió o modificació de la prestació.

El desembre del 2018, en el fitxer dels perceptors de la prestació econòmica de la DGESTSCA també hi havia 159 titulars de complements de pensions estatals que constaven sense la PCAI, tot i que l'import del complement de pensions estatal inclou la PCAI i, per tant, no podien haver-hi complements sense PCAI.

2.4.6. Sol·licituds aprovades

Des de l'entrada en vigor de la LRG, el 15 de setembre del 2017, fins al 31 de desembre del 2018 la DGESTSCA va aprovar 4.580 sol·licituds de RGC, que corresponen al 10,7% de les sol·licituds resoltes, i 1.854 sol·licituds de complements de pensions estatals, que corresponen al 10,4% de les sol·licituds resoltes. La DGPS va aprovar 434 sol·licituds de complements de pensions estatals, que corresponen al 16,5% de les sol·licituds resoltes, i 6.665 sol·licituds de complements de la PNC, que corresponen al 59,7% de les resoltes (vegeu el quadre 12).

De la mostra seleccionada, s'han fiscalitzat 86 sol·licituds aprovades, 25 de les quals són de RGC, 22 de complements de pensions estatals atorgats per la DGESTSCA, 21 de complements de pensions estatals atorgats per la DGPS i 18 de complements de la PNC.

De la fiscalització de les sol·licituds aprovades es fan les observacions següents:

a) Caràcter complementari i subsidiari de la RGC

En dos expedients d'unitats familiars amb menors, tramitats per la DGESTSCA i un altre de complement de pensions estatals tramitat per la DGPS no hi constava que s'hagués avaluat el dret del titular a la prestació estatal per fills a càrrec, ni que l'expedient s'hagués resolt.

Durant el treball de camp s'ha constatat que un dels titulars estava percebent la prestació

estatal per un fill a càrrec i la DGESTSCA no li estava deduint aquesta prestació de la quantia de la RGC. L'article 4 de la LRGC estableix que la RGC és subsidiària de tots els ajuts, els subsidis, les prestacions o les pensions de qualsevol administració a què puguin tenir dret els titulars o beneficiaris de la prestació.

La DGESTSCA va concedir un complement de pensions estatal a un titular que estava percepent l'ajuda del Programa d'Activació de l'Ocupació. D'acord amb l'article 8.4 del Reial decret llei 16/2014, del 19 de desembre, pel qual s'aprova el Programa d'Activació de l'Ocupació, aquesta ajuda econòmica és incompatible amb la percepció de qualsevol tipus de rendes mínimes, salaris socials o ajudes anàlogues d'assistència social concedides per les administracions públiques.

b) Unitat familiar

En la quantia d'una prestació, la DGESTSCA no va considerar un dels beneficiaris perquè no tenia permís de residència. D'acord amb l'article 7.1 aquest requisit és només exigible al titular de la prestació.

La DGPS va concedir un complement de pensions estatals a un titular que formava part d'una unitat familiar integrada per dues persones, tot i que en el padró també hi constava una altra persona amb un vincle familiar de primer grau que vivia en el mateix domicili, amb els ingressos de la qual la unitat familiar superava el llindar d'ingressos per poder ser beneficiari de la RGC.

La DGPS va atorgar un complement de pensions estatals a un titular que formava part d'una unitat familiar integrada per dues persones, tot i que també convivia amb ells tres persones més amb vincles familiars de primer i segon grau.

La DGPS va atorgar un complement de pensions estatals a uns altres tres titulars que estaven empadronats amb altres persones que no estaven incloses en la unitat familiar. En els expedients no hi quedava acreditada la unitat familiar, ja que no hi havia justificació de la vinculació dels convivents amb el titular.

c) Acreditació dels ingressos, les rendes i els recursos mitjançant documentació bancària

En un expedient d'un complement de pensions estatals aprovat per la DGPS no hi constaven els extractes bancaris d'un dels beneficiaris major d'edat.

En tres expedients de complements de pensions estatals aprovats per la DGPS només hi constaven els extractes bancaris dels titulars dels quatre, tres i dos mesos, respectivament, anteriors a les sol·licituds.

En dos expedients de complements de pensions estatals aprovats per la DGPS d'unitats familiars de dos membres o més majors d'edat, hi constava l'extracte bancari d'un compte corrent però el titular o titulars dels comptes no estaven identificats.

La DGESTSCA va denegar una prestació perquè els extractes bancaris aportats no estaven complets ni eren correlatius. Posteriorment va revocar la resolució de denegació sense que en l'expedient hi consti que el titular aportés els extractes que faltaven.

L'article 7.1 de la LRGC establia que la insuficiència d'ingressos i recursos per tenir dret a la RGC s'havia de donar, com a mínim, durant els sis mesos anteriors a la presentació de la sol·licitud de la RGC. Alhora, l'article 8.2 determinava que els ingressos, les rendes i els recursos s'acreditaven, entre altres, amb els extractes bancaris dels darrers sis mesos dels comptes corrents.

d) Termini per sol·licitar una nova prestació

La DGESTSCA va extingir tres prestacions per no comunicar els canvis de situació patrimonial, personal o familiar, i una altra per no haver sol·licitat una altra prestació a què tenia dret. Posteriorment, les persones afectades van presentar una nova sol·licitud i la DGESTSCA els va atorgar una nova prestació abans de dotze mesos des de l'extinció de la prestació anterior.

D'acord amb l'article 14.2 de la LRGC quan una prestació s'extingeix per incompliment d'aquestes obligacions no es pot tornar a sol·licitar la prestació fins al cap de dotze mesos a comptar des de la data de l'extinció.

e) Quantia de la prestació econòmica

La DGESTSCA va atorgar tres complements de pensions estatals a persones activables per una quantitat que no incloïa la PCAI. D'acord amb la disposició addicional tercera de la LRGC la quantia de la prestació complementària ha d'incloure la PCAI, fet que comporta l'obligació de realitzar un pla d'inserció laboral o d'inclusió social.

La DGESTSCA no va descomptar de la quantia d'una prestació l'import del subsidi d'atur percebut pel titular, ni posteriorment la quantia de la renda activa d'inserció. La DGESTSCA tampoc va descomptar, de la quantia de la prestació d'un altre titular, un ajut per l'habitatge.

En un altre expedient, amb la sol·licitud incompleta, no hi constava el motiu pel qual la DGESTSCA no va tenir en compte en el càlcul de la quantia de la renda uns ingressos regulars del titular de 150 € mensuals.

f) Persones usuàries d'una prestació de serveis d'acolliment residencial

La DGPS va concedir un complement de PNC a un usuari de serveis d'acolliment residencial, sanitari o de naturalesa anàloga, tot i que aquests usuaris no poden ser beneficiaris d'aquesta prestació, d'acord amb l'article 24.3 del Decret 123/2007.

2.4.7. Sol·licituds no aprovades

Des que va entrar en vigor la LRGC, el 15 de setembre del 2017, fins al 31 de desembre del 2018, la DGESTSCA va denegar o va declarar desistides 38.414 sol·licituds de RGC, que corresponen al 89,3% de les sol·licituds resoltes, i 15.982 sol·licituds de complements de pensions estatals, que corresponen al 89,6% de les sol·licituds resoltes durant el període esmentat.

Els dos principals motius de la manca d'aprovació de les sol·licituds tramitades per la DGESTSCA van ser que el titular o els beneficiaris treballaven a jornada completa o parcial i que la unitat familiar disposava d'ingressos superiors als llindars que estableix la LRGC.

La RGC no és compatible amb les rendes de treball derivades de contractes a temps complet, atès que aquestes rendes no s'inclouen entre els ingressos compatibles amb la RGC que enumera l'article 4 de la LRGC.

La Llei preveu la compatibilitat dels contractes a temps parcial amb la RGC però en un inici només va permetre la compatibilitat en famílies monoparentals amb fills a càrrec, perceptors de la RGC i persones beneficiàries de RMI que l'estiguessin compatibilitzant amb rendes de treball a temps parcial. Amb l'aprovació del Reglament de la LRGC, mitjançant el Decret 55/2020, del 28 d'abril, s'ha ampliat la compatibilitat de la RGC amb les rendes dels contractes a temps parcial de famílies nombroses i de persones amb més de 55 anys que obtinguin un contracte després d'un període d'activitat laboral de 24 mesos o més o bé que provinguin de situacions de crisi empresarial.

Un dels requisits per tenir dret a la RGC era no disposar d'una quantitat d'ingressos, rendes o recursos econòmics superiors al llindar que estableix la LRGC durant els sis mesos anteriors a la sol·licitud. La Llei 1/2020, del 17 de febrer, de modificació de la LRGC, ha reduït de sis a dos el nombre de mesos en què s'ha de donar la situació d'insuficiència d'ingressos i recursos per percebre la RGC.

En les sol·licituds de complements de pensions estatals tramitades per la DGPS, el principal motiu per no aprovar les sol·licituds va ser superar el llindar d'ingressos per a l'accés a la RGC, que va representar el 58,2% de les sol·licituds no aprovades. En el complement de la PNC la principal causa de la no aprovació de les sol·licituds, que va representar un 68,5% de les sol·licituds no aprovades, va ser que la persona sol·licitant no era beneficiària d'una pensió estatal.

Quadre 14. Percentatges de sol·licituds no aprovades de les sol·licituds resoltes fins al 31 de desembre del 2018

Causas de la no aprovació	RGC (a)	Complement de pensions atorgat per la DGESTSCA (a)	Complement de pensions atorgat per la DGPS	Complement de la PNC	Total
Contracte de treball a jornada completa i contracte a temps parcial i no ser família monoparental	29,0	30,8	1,1	1,5	26,4
Superar el llindar d'ingressos establert en la Llei	20,8	34,3	58,2	17,8	25,6
Desistiment	18,3	9,5	0,5	-	13,9
No estar empadronat a Catalunya i no acreditar la residència legal, continuada i efectiva a Catalunya durant els dos anys anteriors a la sol·licitud	7,3	5,7	2,5	-	6,1
No ser beneficiari d'una pensió estatal	-	-	6,4	68,5	5,4
No estar inscrit com a demandant d'activació laboral	6,1	5,2	-	-	5,2
Tenir béns mobles o immobles suficients	3,9	4,5	18,7	-	4,3
No acreditar la unitat familiar	5,0	2,1	-	-	3,7
Haver causat baixa voluntària d'una feina en els 12 mesos anteriors a la sol·licitud	3,7	2,1	-	-	2,8
Ser perceptor d'una PNC o tenir dret a altres prestacions	1,9	1,5	7,4	-	1,9
Tenir un expedient obert per una altra sol·licitud (b)	2,3	3,5	0,5	9,1	3,1
No haver esgotat el termini fixat en la llei des de l'extinció de la prestació per poder demanar-ne una altra	0,3	0,2	-	-	0,2
La prestació no es destina a cobrir les necessitats bàsiques	0,6	0,4	-	-	0,5
Altres	0,6	0,1	0,1	-	0,4
Mort o absència no justificada	0,1	0,1	0,6	1,5	0,2
Ser beneficiari de servei residencial permanent o centre penitenciari	0,1	-	0,1	1,3	0,2
Caducades	-	-	2,9	0,3	0,1
No haver aportat part de la documentació necessària per poder valorar la sol·licitud	-	-	0,9	-	0,0

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Notes:

- (a) Tot i que la DGESTSCA va denegar algunes de les sol·licituds per més d'una causa, en el quadre només s'ha tingut en compte una de les causes de denegació perquè els fitxers facilitats no han permès considerar-les totes.
- (b) La DGPS acumula el procediment d'una segona sol·licitud a una altra d'una sol·licitud anterior del mateix sol·licitant. La DGESTSCA denega aquestes segones sol·licituds.

De la mostra seleccionada, s'han fiscalitzat 123 sol·licituds no aprovades, 51 de les quals són de RGC, 24 de complements de pensions estatals gestionats per la DGESTSCA,

33 de complements de pensions estatals gestionats per la DGPS i 15 de complements de la PNC.

De la fiscalització de les sol·licituds no aprovades es fan les observacions següents:

a) Superar el límit dels ingressos establert en la llei

La DGESTSCA va denegar una sol·licitud perquè els ingressos del sol·licitant van superar el límit d'ingressos que establia la LRGC. La DGESTSCA va calcular els ingressos dels set mesos anteriors a la sol·licitud de la RGC en comptes dels sis mesos que estableix la LRGC. Posteriorment, va revocar la denegació i va reconèixer el dret a la RGC quan va estimar el recurs d'alçada del sol·licitant.

b) Sol·licituds resoltes per caducitat o per desistiment

Els sol·licitants del complement de pensions estatals i del complement de la PNC tenien deu dies hàbils per aportar la documentació requerida per la DGPS, d'acord amb l'article 68.1 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP).

Passats aquests deu dies, si el sol·licitant havia aportat només una part de la documentació, la DGPS denegava la sol·licitud, i si no havia aportat cap dels documents requerits i després d'altres tres mesos sense realitzar les activitats necessàries per a la represa de la tramitació (en aquest cas, aportar la documentació) la DGPS declarava la caducitat i l'arxivament de totes les actuacions practicades. Entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018 va caducar el procediment de 61 sol·licituds de complement de pensions estatals i 20 sol·licituds de complement de la PNC.

Els sol·licitants de la RGC i del complement de pensions estatals tenien quinze dies per aportar la documentació requerida per la DGESTSCA. Aquesta direcció general va ampliar el termini de deu dies a quinze dies, d'acord amb el que estableix l'article 68.2 de la Llei 39/2020, perquè va considerar que l'aportació dels documents requerits podia presentar dificultats especials.

Passats aquests quinze dies sense que el sol·licitant aportés tota la documentació requerida, la DGESTSCA va resoldre les sol·licituds i en va declarar el desistiment. Entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018 la DGESTSCA va declarar desistides 6.729 sol·licituds de RGC i 1.511 sol·licituds de complement de pensions estatals.

Les conseqüències d'aquests dos procediments diferents són, entre altres, que els interessats disposen de quinze dies laborables per aportar la documentació requerida per la DGESTSCA i de deu dies laborables més tres mesos per aportar la documentació requerida per la DGPS.

D'altra banda, la DGESTSCA ha informat que va denegar les sol·licituds en les quals el titular desistia del procediment o renunciava a la prestació. La DGESTSCA no hauria d'haver resolt aquestes sol·licituds amb la denegació sinó que després d'acceptar el desistiment o renúncia, hauria d'haver declarat conclòs el procediment, d'acord amb l'article 94.4 de la LPACAP. En la mostra analitzada, hi havia dues sol·licituds denegades per la DGESTSCA: una en la qual el titular desistia del procediment i una altra en què el titular renunciava a la prestació.

c) Denegació de la sol·licitud per absència no justificada

De la mostra de 123 expedients analitzats, la DGESTSCA va denegar dues sol·licituds de RGC i PCAI i de complements de pensions estatals per absència no justificada quan el sol·licitant de la prestació no es va presentar a la cita per subscriure el compromís de seguir el pla d'inserció laboral o d'inclusió social o per signar el pla.

La LRGC estableix que l'absència és la circumstància que impedeix la localització dels destinataris un cop exhaurits els procediments de notificació establerts per la normativa vigent, situació que no s'adequa a la manca de subscripció del compromís de seguir el pla d'inserció laboral o d'inclusió social o de signatura del pla.

Un cop el sol·licitant de la RGC i la PCAI no va signar el compromís de subscriure i complir el pla d'inserció laboral o d'inclusió social, si els sol·licitants complien amb la resta de requisits que estableix la normativa, la DGESTSCA hauria d'haver aprovat la RGC sense la PCAI, atès que només la PCAI està vinculada al compliment del pla.

d) Motivació de les resolucions no aprovades

Les resolucions dictades per la DGESTSCA que denegaven les sol·licituds de RGC i dels complements de pensions estatals feien referència a causes genèriques i no especificaven els motius concrets que, en cada cas, van donar lloc a la resolució denegatòria.

Les resolucions de les sol·licituds de complements de pensions estatals denegades per la DGPS per no acreditar la residència efectiva continuada a Catalunya tampoc indicaven el motiu pel qual no es considerava acreditada la residència.

D'altra banda, algunes de les causes denegatòries que constaven en les resolucions de la DGESTSCA no es corresponien amb els motius pels quals es denegaven les sol·licituds.

En les resolucions de desistiment de la DGESTSCA i en les denegatòries de la DGPS per no haver aportat tota la documentació requerida, no s'indicava quina documentació concreta faltava per aportar.

El fet que les resolucions denegatòries i per desistiment no especificuessin els motius

concrets que, en cada cas, van donar lloc a la denegació de la resolució crea indefensió als sol·licitants.

Els fonaments jurídics de les denegacions dels complements de pensions estatals dictades per la DGPS i dels complements de la PNC eren genèrics i es limitaven a esmentar la normativa aplicable a les prestacions però no concretaven els articles concrets pels quals es van denegar aquestes prestacions.

2.4.8. Informació als sol·licitants de les prestacions

Les oficines de treball del SOC i les OAC i OASF donen informació general sobre la RGC i els complements de pensions estatals i registren les sol·licituds.

De la fiscalització de la documentació d'aquest apartat es fa l'observació següent:

Situacions que podien haver estat més favorables per als sol·licitants

En 6 expedients dels 209 de la mostra es van donar diverses situacions que podrien haver estat més favorables per als sol·licitants de les prestacions si haguessin estat més ben informats per les oficines administratives que van tramitar les sol·licituds i haguessin demanat una prestació diferent o haguessin actuat d'una altra manera.

- Tres titulars de la RGC no activables no van percebre la PCAI perquè no la van sol·licitar o hi van renunciar, tot i que, d'acord amb el criteri de la DGESTSCA, tenien dret a sol·licitar-la i no els hauria comportat cap obligació.
- Un titular d'una PNC va sol·licitar el complement de pensions estatals i la DGPS, d'acord amb la normativa, li va denegar la sol·licitud perquè el sol·licitant percebia la PNC. Si hagués sol·licitat el complement de la PNC en comptes del complement de pensions estatals i hauria complert la resta de requisits que estableix la normativa, se li hauria concedit la prestació.
- La DGESTSCA va denegar una sol·licitud d'un complement d'altres pensions a una persona d'una unitat familiar de més d'un membre perquè estava percebent la PNC. En aquest cas, la DGESTSCA hauria d'haver informat el sol·licitant que el dret al complement d'altres pensions l'hauria d'haver demanat l'altre membre de la unitat familiar.
- La DGPS va extingir un complement de la PNC per suspensió de la PNC i posteriorment es va reprendre el pagament de la PNC per desaparició de les causes de la suspensió. El beneficiari tot i estar dins el període per interposar un recurs d'alçada contra la resolució d'extinció del complement de la PNC, va presentar una nova sol·licitud del complement que la DGPS li va concedir. El fet de no interposar recurs d'alçada va suposar no cobrar el complement durant set mesos.

2.4.9. Termini de resolució

La DGESTSCA va resoldre les sol·licituds de RGC, entrades del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018, en un termini mitjà de 4,1 mesos i les sol·licituds de complements de pensions estatals en gairebé set mesos. La DGPS va resoldre les sol·licituds de complements de pensions estatals en un termini mitjà de 4,6 mesos i els complements de la PNC en gairebé set mesos. La tendència al llarg del període analitzat va ser una disminució significativa del termini mitjà de resolució en totes les prestacions.

Quadre 15. Termini mitjà de resolució de sol·licituds

Mes en què es presenta la sol·licitud	RGC	Complement de pensions tramitat per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC
Setembre 2017	5,0	7,2	5,8	8,4
Octubre 2017	5,0	7,9	5,5	8,8
Novembre 2017	4,6	8,4	4,8	8,5
Desembre 2017	4,4	7,8	4,8	7,9
Total 2017	4,8	7,9	5,3	8,4
Gener 2018	4,1	8,1	3,6	7,7
Febrer 2018	4,0	7,8	3,5	7,7
Març 2018	4,0	7,0	3,9	7,7
Abril 2018	3,6	6,4	4,1	7,6
Maig 2018	3,4	6,3	4,0	7,2
Juny 2018	3,7	5,8	3,2	6,1
Juliol 2018	3,6	5,3	2,5	6,1
Agost 2018	3,5	4,8	1,6	5,9
Setembre 2018	3,3	4,3	1,6	5,9
Octubre 2018	3,2	3,6	1,6	5,3
Novembre 2018	3,0	3,3	2,3	5,0
Desembre 2018	2,7	2,8	1,8	4,3
Total 2018	3,6	6,2	3,2	6,5
Total 2017 i 2018	4,1	6,9	4,6	6,9

Xifres en mesos.

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Nota: El termini mitjà s'ha calculat per diferència entre la data de la sol·licitud i la data de la resolució de les sol·licituds entrades del 15 de desembre del 2017 al 31 de desembre del 2018 i resoltes fins al 15 de novembre del 2019.

El termini mitjà de les resolució dels complements de pensions tramitats per la DGESTSCA va ser superior al de les resolucions de la RGC perquè es va aturar la resolució d'aquestes sol·licituds per les incompatibilitats que es van produir entre les prestacions estatals i els complements d'aquestes prestacions fins que es van resoldre, el maig del 2018 (vegeu l'apartat 2.2.b).

La DGESTSCA va requerir documentació addicional a la presentada en la sol·licitud en el 30,9% dels expedients tramitats que va comportar una suspensió del termini màxim per a

resoldre des de la notificació del requeriment fins al seu compliment pel destinatari o, en cas de no donar-se, pel termini de 15 dies concedit.¹²

D'una mostra de 83 sol·licituds, seleccionada a criteri de l'auditor, la Sindicatura ha analitzat el termini mitjà des de l'entrada de la sol·licitud de la prestació fins la notificació de la resolució en tres fases: la primera, des de l'entrada de la sol·licitud fins a la proposta de resolució, en què el DTASF va analitzar la documentació, va requerir la que faltava, va valorar la sol·licitud i va proposar la resolució de l'expedient; la segona fase, des de la proposta de resolució fins a la resolució, acte que es feia un sol cop al mes; i la tercera fase, des de la resolució fins a la notificació de la resolució, la qual es realitzava mitjançant correu certificat en el domicili del sol·licitant i, si després de dos intents no havia estat possible la notificació, mitjançant un anunci publicat en el DOGC.

La fase de valoració de la documentació va tenir una durada mitjana de 3,5 mesos en les sol·licituds de RGC, de 6,0 mesos en els complements de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA, de 4,3 mesos en els complements de pensions estatals tramitades per la DGPS i de 6,7 mesos en els complements de la PNC. Les sol·licituds es van resoldre en 12,5 dies de mitjana després de la proposta de valoració; des de la resolució, el sol·licitant de la prestació va trigar entre 0,4 i 1,7 mesos de mitjana a rebre la notificació de la resolució.

Quadre 16. Termini mitjà dels diferents tràmits de resolució de sol·licituds

Tipus de resolucions	Nombre de resolucions	Termini (en mesos)			
		Des de la sol·licitud fins a la proposta de resolució	Des de la proposta de resolució fins a la resolució	Des de la resolució fins a la notificació de la resolució	Total des de la sol·licitud fins a la notificació de la resolució
RGC	16	3,5	0,5	0,6	4,7
Aprovades	7	2,6	0,7	0,9	4,2
Denegades	7	4,0	0,3	0,4	4,7
Per desistiment	2	4,9	0,5	0,6	6,0
Complements de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA	18	6,0	0,5	0,8	7,3
Aprovades	4	8,7	0,6	1,1	10,4
Denegades	12	5,1	0,5	0,7	6,3
Desistides	2	6,4	0,3	0,7	7,5
Complements de pensions estatals tramitades per la DGPS	25	4,3	0,2	1,2	5,7
Aprovades	13	4,8	0,5	1,3	6,6
No aprovades	12	3,7	0,0	1,0	4,6
Complements de la PNC	24	6,7	0,4	1,6	8,8
Aprovades	17	8,0	0,4	1,7	10,2
No aprovades	7	3,7	0,5	1,3	5,4
Total RGC i complements de pensions	83	5,2	0,4	1,1	6,7

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

12. La DGPS no va exercir la potestat de suspendre el termini de resolució quan va requerir documentació per resoldre sol·licituds de complements de pensions estatals i de complements de la PNC.

D'acord amb la LRGC, les sol·licituds de RGC presentades fins al 15 de novembre del 2017 s'havien de resoldre en un termini de cinc mesos des de la data de la sol·licitud, i les presentades a partir d'aquella data en un termini de quatre mesos. Transcorregut aquest termini, la sol·licitud s'havia d'entendre estimada.

Les resolucions de RGC que la DGESTSCA va dictar passat el termini legalment establert de sol·licituds de titulars que no complien els requisits establerts en la Llei per ser perceptors de la RGC van ser denegatòries. Només en cas que els interessats interposessin recurs d'alçada per silenci positiu, la DGESTSCA va estimar el recurs i va reconèixer la prestació però, alhora, va incoar una revisió d'ofici i va dictar la suspensió del reconeixement i el pagament de la RGC.

D'acord amb el Decret 123/2007, les sol·licituds de complements de pensions estatals i les de la PNC s'han de resoldre i notificar en un termini de tres mesos des de la data de la sol·licitud. Transcorregut aquest termini, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada.

De la fiscalització de la documentació d'aquest apartat es fan les observacions següents:

a) Notificació de la resolució

De setanta-tres resolucions de RGC i de complements de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA de la mostra d'expedients fiscalitzats, en quaranta-sis no hi havia la documentació acreditativa de la data en què el sol·licitant de la prestació va rebre la notificació de la resolució. En deu d'aquests expedients hi constaven els intents fallits de Correus d'efectuar les notificacions per absència o per incorreccions en l'adreça del sol·licitant de la prestació però no hi constava la notificació mitjançant l'anunci publicat al DOGC.

En els expedients de dos complements de pensions estatals de les trenta resolucions tramitades per la DGPS que es van incloure en la mostra seleccionada i en l'expedient d'un complement de la PNC, de vint-i-set resolucions, no hi constava la documentació acreditativa de la data de notificació de la resolució. En l'expedient del complement de la PNC hi constaven els intents fallits de Correus d'efectuar les notificacions per absència o per adreça incorrecta del sol·licitant de la prestació però no la notificació mitjançant l'anunci publicat al DOGC.

b) Termini de resolució

La DGESTSCA va resoldre el 24,9% de les sol·licituds de RGC en un termini superior al legalment establert de cinc mesos per a les presentades fins al 15 de novembre del 2017, i de quatre mesos per a les sol·licituds de la RGC presentades amb posterioritat a aquella data i el 88,6% de les sol·licituds de complements de pensions estatals amb un termini de resolució superior a l'establert de tres mesos.

La DGPS va resoldre el 78,5% de les sol·licituds de complements de pensions estatals i el 91,9% dels complements de la PNC en un termini superior al legalment establert per resoldre i notificar de tres mesos.

2.4.10. Pagament de la prestació

Una vegada resoltes les sol·licituds, el DTASF introdueix el titular en la relació de perceptors de la corresponent prestació del mes següent a la data de la resolució.

L'any 2018, el pagament de la prestació econòmica de la RGC, dels complements de pensions estatals i dels complements de la PNC es va fer en dotze mensualitats, a final de cada mes.

L'article 10 de la LRGC estableix que les persones tenen dret a percebre la RGC per tot el període que acreditin la situació de necessitat. És a dir, les resolucions aprovatòries tenen efectes econòmics des de la data de presentació de la sol·licitud.

La LPSCE estableix que la concessió de la prestació té efectes des del primer dia del mes següent al de la data de la resolució excepte si es resol en un termini superior a tres mesos i que el dret a la prestació econòmica es genera des del primer dia del mes següent al termini indicat.

A partir del 15 de setembre del 2018 va entrar en vigor la segona fase d'implantació de la renda garantida que, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LRGC, va suposar un increment de la quantia de la prestació en passar del 85% de l'indicador de la renda de suficiència al 91%, i també va suposar un augment del llistat d'ingressos per a l'accés a la RGC.

De la fiscalització de la documentació d'aquest apartat es fa l'observació següent:

Efectes econòmics de la concessió del complement de pensions estatals tramitat per la DGESTSCA

Les sol·licituds aprovades del complement de les pensions estatals gestionades per la DGESTSCA van tenir efectes econòmics a partir de la data de presentació de la sol·licitud.

Atès que la disposició addicional tercera de la LRGC va establir que les sol·licituds dels complements i, si escau, els pagaments corresponents es fan d'acord amb el Decret 123/2007, del 29 de maig, de desplegament de la LPSCE les sol·licituds aprovades del complement de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA haurien d'haver tingut efectes econòmics des del primer dia del mes següent al de la data de la resolució, excepte les resoltes en un termini superior a tres mesos en les quals la prestació econòmica s'hagués generat des del primer dia del mes següent al termini dels tres mesos.

2.4.11. Aplicació informàtica per gestionar la renda garantida de ciutadania i els complements

La RGC i els complements de pensions estatals que tramita la DGESTSCA es gestionen mitjançant el sistema informàtic que gestionava la RMI, adaptat a la RGC. Els complements de pensions estatals tramitats per la DGPS i de complements de la PNC es gestionen mitjançant el sistema informàtic que s'utilitzava per gestionar els complements de la PNC amb anterioritat a la LRGC.

De la fiscalització d'aquestes aplicacions es fa l'observació següent:

Aplicació informàtica

El programa informàtic amb el que la DGESTSCA va gestionar la RGC i els complements de pensions estatals no permetia als usuaris obtenir llistats de dades relatives a la gestió de la RGC, fet que dificulta l'anàlisi de les dades i la detecció d'incongruències i errades.

Tampoc era possible canviar els imports de les tarifes, pensions i ajuts estatals de forma automàtica. Aquests canvis s'introduïen de forma manual per a cada prestació quan es revisava l'expedient.

L'any 2019, l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques va analitzar el sistema d'informació de la RGC, i va emetre un informe on constaven, entre altres, les mancances següents:

- El programa no permet conèixer el nombre de famílies monoparentals i famílies nombroses que van percebre la prestació, per tant no es pot saber les famílies monoparentals que van compatibilitzar el treball a temps parcial amb la RGC i tampoc conèixer les famílies nombroses que ho compatibilitzarien a partir de l'entrada en vigor del Reglament de la RGC.
- No hi ha un camp que reculli la data d'empadronament a Catalunya del sol·licitant, amb la qual cosa no es pot analitzar l'efecte crida de la RGC.
- La data en què el sol·licitant o beneficiari es va registrar com a demandant d'ocupació no està inclosa en el programa de gestió d'expedients, fet que no permet avaluar el possible efecte crida ni estudiar el potencial efecte sobre l'activació laboral dels sol·licitants.
- L'aplicació no dona informació sobre si la sol·licitud de la prestació es va fer al SOC o a una OAC o OASF.
- No és possible quantificar el nombre de llars úniques ateses per la RGC des de la seva posada en marxa, ja que un mateix titular pot canviar de tipus d'identificador d'una

sol·licitud a la següent, dins d'una mateixa llar el titular de la prestació pot canviar d'una sol·licitud a l'altra; i dins un mateix expedient, la titularitat pot canviar d'un membre de la llar a un altre.

2.5. SEGUIMENT DEL COMPLIMENT DELS REQUISITS DELS PERCEPTORS DE LA PRESTACIÓ

Una vegada atorgats la RGC, el complement de pensions estatals o el complement de la PNC, el titular percep mensualment la prestació, mentre es mantingui la situació de necessitat i compleixi els requisits establerts en la Llei.

La DGESTSCA i la DGPS revisen, d'ofici o a instàncies dels titulars o beneficiaris, la permanència o modificació de les condicions i els requisits que van justificar la concessió de les prestacions.

Els titulars i beneficiaris tenen l'obligació de comunicar els canvis de situació patrimonial, personal o familiar que puguin modificar, suspendre o extingir la prestació econòmica.

Del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018, com a resultat de les revisions dels expedients, la DTASF va dictar 24.167 resolucions que van donar lloc a restablir o modificar la quantia de la prestació, suspendre-la o extingir-la.¹³ El 95,7% de les resolucions eren d'expedients de sol·licituds entrades abans del 15 de setembre del 2017.

Quadre 17. Nombre de resolucions dictades per revisions d'expedients

Resolucions	RGC i complement de pensions tramitat per la DGESTSCA (a)	Complement de pensions tramitat per la DGPS (b)	Complement de la PNC (b)	Total
Modificació en l'import de la prestació (c)	6.988	290	583	7.861
Suspensió	6.109	-	-	6.109
Represa de prestacions suspeses	2.421	-	-	2.421
Extinció	7.164	28	584	7.776
Total resolucions	22.682	318	1.167	24.167

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Notes:

- (a) Els fitxers facilitats per la DGESTSCA no diferenciaven entre la RGC i els complements de pensions estatals.
- (b) La DGPS en una mateixa resolució pot modificar o extingir el complement durant un període i extingir-lo o aprovar-lo per al període següent. Per a aquestes resolucions mixtes s'ha considerat la resolució del darrer període.
- (c) En les resolucions de modificació de la DGESTSCA i dels complements de la PNC no s'inclouen les resolucions per modificació de quantia pel canvi en el llindar de la RGC i de la PNC, atès que no comporten una revisió sobre l'acompliment de les condicions. Sí que s'inclou la modificació pel canvi de llindar de la RGC en les modificacions dels complements de pensions estatals tramitats per la DGPS, ja que la DGPS revisa d'ofici anualment els expedients i, en aquesta revisió, fixa la quantia de la prestació d'acord amb el nou llindar de la RGC.

13. No s'inclouen les revocacions de resolucions de denegació i extinció que s'han analitzat en l'apartat de recursos i queixes, perquè la majoria són conseqüència de l'estimació dels recursos d'alçada.

S'han analitzat les 79 resolucions derivades de la revisió d'ofici o a instàncies dels interessats emeses fins a l'octubre del 2019 sobre actes que es van produir fins al 31 de desembre del 2018.

2.5.1. Avaluació dels plans d'inserció laboral i d'inclusió social

D'acord amb l'article 10.4 de la LRGC, la PCAI és revisable al cap de dotze mesos des que es percep i se'n determina la continuïtat en funció del compliment de les obligacions i compromisos establerts en els plans d'inclusió social o d'inserció laboral.

El seguiment del compliment dels plans d'inserció laboral correspon al SOC i dels plans d'inclusió social als serveis socials dels ajuntaments i consells comarcals, els quals trameten la informació semestralment d'aquest compliment a la DGESTSCA.

L'incompliment del Pla d'inserció laboral o d'inclusió social comporta la suspensió de la PCAI.

En el quadre següent es mostra el nombre d'expedients en què consta l'avaluació dels plans, els expedients en què no hi consta aquesta avaluació i el nombre d'expedients extingits, del conjunt dels 45 expedients de titulars activables de la mostra seleccionada.

Quadre 18. Avaluació dels plans d'inserció laboral o inclusió social

Situació	RGC i complement de pensions	RMI que van passar a RGC	Total expedients	Percentatge respecte al total
Seguiment del Pla	18	3	21	46,7
No seguiment del Pla	1	8	9	20,0
Expedients extingits	7	8	15	33,3
Total	26	19	45	100,0

Les xifres indiquen el nombre d'expedients.

Font: Expedients de RGC i complements de pensions estatals tramitats per la DGESTSCA.

En 21 dels 45 expedients de titulars activables, els titulars de les prestacions van realitzar les actuacions fixades en els respectius plans, excepte quatre titulars –tres per raons de salut i un altre a qui se li va suspendre la PCAI per incompliment del pla. Dues d'aquestes avaluacions, que corresponien a expedients que havien estat RMI, es van realitzar passats els dotze mesos des que es va percebre la PCAI.

De la fiscalització de les revisions dels plans d'inserció laboral i d'inclusió social es fan les observacions següents:

a) Relació dels titulars que han fet un itinerari d'inserció o d'inclusió

Els plans d'inserció laboral i d'inclusió social subscrits constaven en cadascun dels expedients revisats, però la DGESTSCA no disposava de la relació dels titulars que van fer un

itinerari d'inserció o d'inclusió, ni tampoc de la relació dels objectius dels itineraris.

b) Avaluació dels plans d'inserció o d'inclusió

En 9 expedients dels 45 de titulars activables que van subscriure un pla d'inserció laboral o d'inclusió social i que percebien la PCAI, no hi ha constància que s'hagués fet l'avaluació del compliment de les actuacions del Pla. El titular d'un d'aquests expedients no feia dotze mesos que percebia la PCAI, però els altres 8 eren expedients d'antics RMI que van passar a RGC i que superaven aquest termini.

Tampoc es va fer l'avaluació del compliment del pla de 3 expedients que es van extingir passat aquell termini de dotze mesos.

2.5.2. Revisió del compliment dels requisits

L'article 12.2 de la LRGC estableix una revisió biennal del compliment dels requisits per part dels beneficiaris de la RGC sens perjudici de la supervisió permanent i de les revisions que es considerin oportunes.

La LPSCE i el Decret 123/2007, de desplegament de la Llei, determinen que es pot comprovar en qualsevol moment el compliment de les condicions que han determinat l'accés a la prestació.

Durant el període fiscalitzat, la DGESTSCA va revisar els expedients sobre els quals va rebre comunicats dels serveis socials o del SOC de possibles incompliments o sol·licituds dels titulars de modificacions de situacions personals, econòmiques o patrimonials.

La DGPS comprova anualment que tots els beneficiaris del complement de pensions estatals compleixen els requisits que estableix la normativa. També comprova, de forma automàtica mensualment, amb la informació que obté de les bases de dades públiques, que els beneficiaris del complement de la PNC compleixen les condicions per ser perceptors de la prestació.

De la fiscalització de la revisió del compliment dels requisits es fa l'observació següent:

Revisió biennal del compliment dels requisits

El 15 de setembre del 2019 es van complir dos anys de l'aprovació de la LRGC i del pas dels titulars que percebien la RMI a percebre la prestació de la RGC. Arran de l'obligació biennal que estableix la LRGC de fer el seguiment de les circumstàncies personals, econòmiques o patrimonials, la DGESTSCA va iniciar el seguiment dels expedients RMI que van passar a RGC.

D'acord amb les dades facilitades per la DGESTSCA, el 30 de setembre del 2019 faltaven per revisar 7.722 expedients, el 67,3%, dels 11.467 expedients de titulars de RMI que van passar a ser titulars de RGC i que continuaven vigents en aquella data.

L'aplicació per gestionar la RGC no permetia obtenir un llistat dels expedients revisats. La DGESTSCA utilitzava un full de càlcul per efectuar el control d'aquests expedients.

2.5.3. Modificacions en l'import de la prestació

El canvi en les circumstàncies personals, econòmiques o patrimonials de la persona titular de la RGC, del complement de pensions estatals i del complement de la PNC, o d'algun dels membres de la unitat familiar, pot comportar la disminució o l'augment de la prestació econòmica.

Durant l'any 2018 la DGESTSCA va dictar 6.988 resolucions que van modificar la quantia de la prestació pels motius següents:¹⁴

Quadre 19. Causes de les modificacions de l'import de la prestació

Causa de la modificació	Percentatge respecte al total
Percepció, modificació de quantia o extinció de pensions, ajuts o prestacions	28,9
Canvi en la quantitat que es dedueix o en la quantitat que es percebia de la prestació	20,0
Modificació de les circumstàncies personals o del nombre de membres de la unitat familiar	15,1
Concessió o extinció de la PCAI per renúncia o per incompliment del Pla	13,8
Deducció o no deducció del cobrament d'ingressos indeguts	10,0
Obtenció, modificació o supressió de rendiments de treball	9,0
Deducció o no deducció d'ingressos	2,4
Altres	0,7

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA.

De la fiscalització de les modificacions dels imports de les prestacions es fan les observacions següents:

a) Actualització de les quanties de les pensions, ajuts i prestacions estatals

La DGESTSCA va actualitzar la informació sobre les quanties de les pensions, ajuts i prestacions estatals que percebien els titulars i els beneficiaris dels complements de pensions estatals i de la RGC¹⁵ quan va revisar els respectius expedients, sense efectes retroactius a la data en què la modificació de les prestacions estatals va tenir efecte.

14. La DGESTSCA va dictar unes altres 42.672 resolucions que corresponien a les actualitzacions anuals de la quantia d'acord amb el llistat vigent a partir del 15 de setembre del 2018.

15. Els titulars i beneficiaris de la RGC podien percebre la prestació per fill a càrrec.

La disposició addicional tercera de la LRGC estableix que el complement de pensions estatal és de caràcter subsidiari a l'ajut, prestació o pensió que es percebi. i l'article 4. que la RGC és subsidiària de tots els ajuts, els subsidis, les prestacions o les pensions. Per tant, l'import de les quanties del complement de pensions i de la RGC s'havia d'haver ajustat amb els imports de les prestacions estatals des de la data en què van tenir efecte.

b) Canvis de situació patrimonial, personal o familiar

Dos titulars d'un complement de pensions atorgat per la DGESTSCA van notificar la baixa d'un membre en les respectives unitats familiars sis i dotze mesos més tard que es produís la baixa. La DGESTSCA no va extingir aquestes prestacions, tot i que, d'acord amb l'article 14 de la LRGC, els canvis no comunicats en el termini d'un mes han de donar lloc a l'extinció de la prestació.

La titular d'una prestació va notificar la disminució del nombre de membres de la unitat familiar i que havia deixat de percebre el subsidi d'atur. La DGESTSCA no va tramitar les modificacions i va seguir pagant la renda per dos membres, en comptes d'un, i va disminuir el subsidi d'atur de la quantia de la prestació garantida i la PCAI fins que va extingir la prestació al cap de deu mesos, sense haver ajustat la quantia de la renda als canvis de la situació patrimonial i familiar de la unitat familiar.

c) Motivació de la causa de la modificació

Les resolucions de modificació emeses per la DGESTSCA pel canvi en la quantitat que es dedueix o en la quantitat que es percebia de la prestació, pel cobrament indegut d'ingressos i per deducció o no deducció d'ingressos, no indicaven els motius pels quals es va modificar la quantia de la prestació, fet que pot causar indefensió al titular.

2.5.4. Suspensions i repeses de les prestacions

Des del 15 de setembre del 2017 fins al 31 de desembre del 2018, la DGESTSCA va suspendre la percepció de la renda de 4.016 titulars, mitjançant 3.995 suspensions cautelars i 2.114 definitives.¹⁶ El 96,0% de les suspensions eren d'expedients RMI que van passar a RGC o es van resoldre com a RGC i el 4,0% afectaven sol·licituds posteriors al 15 de setembre del 2017.

La suspensió cautelar es produeix davant d'indícis d'existència d'alguna de les causes de suspensió i, prèvia comprovació, en el termini de tres mesos s'ha de dictar la suspensió definitiva o la fi de la suspensió, excepte si s'ha extingit l'expedient perquè el titular no ha presentat la documentació requerida.

16. Una mateixa prestació pot tenir diverses suspensions i repeses de percepció.

La suspensió definitiva es manté mentre continuen existint les circumstàncies que hi han donat lloc, però en cap cas per un període continuat de més de dotze mesos, període després del qual s'extingeix la prestació. Si desapareixen les causes que han donat lloc a la suspensió es reprèn la prestació econòmica.

En el període fiscalitzat, la percepció de la prestació de la renda garantida de ciutadania de rendes suspeses es va reprendre en 2.421 ocasions i va afectar 2.321 prestacions.

La principal causa de la suspensió va ser l'obtenció d'un treball temporal a jornada completa, en un 86,5% de les suspensions, seguida de l'incompliment injustificat dels requeriments de la DGESTSCA, en un 10,6%.

Quadre 20. Causes de suspensió

Causa de suspensió	Percentatge respecte al total
Obtenció d'un treball temporal a temps complet del titular/beneficiari	86,5
Incompliment injustificat dels requeriments	10,6
Percepció d'ingressos temporals no salarials superiors a l'IRSC*	2,8
No haver sol·licitat cap altra prestació o ajut a què es té dret	0,1

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA.

* IRSC: Indicador de la renda de suficiència de Catalunya.

En la mostra d'expedients analitzats, fins al 31 de desembre del 2018 constaven 11 resolucions de suspensió, 5 de cautelars i 6 de definitives i 5 resolucions de represa de la prestació que havia estat suspesa.

De la fiscalització d'aquesta àrea es fan les observacions següents:

a) Tractament de les causes de suspensió dels complements de pensions estatals per part de la DGPS

La DGPS no va suspendre els complements de pensions estatals per les causes que estableix la LRGC sinó que els va extingir.

La DGPS va extingir el complement de pensions estatals quan el titular o el beneficiari de la prestació va obtenir un contracte de treball a jornada completa. D'acord amb l'article 13 de la LRGC l'obtenció d'un contracte temporal a jornada completa ha de donar lloc a la suspensió del complement, sens perjudici de la percepció de la PCAI durant sis mesos.

Quan el titular o beneficiari d'un complement de pensions estatals va percebre ingressos no salarials temporals la DGPS va resoldre extingir la prestació durant el període en què els ingressos de la unitat familiar van sobrepassar el llindar d'ingressos fixat per la normativa i, en la mateixa resolució, va rehabilitar la prestació a partir de la data en què els ingressos no superaven el llindar. D'acord amb l'article 13 de la LRGC la percepció d'ingressos no salarials amb caràcter temporal, per un import superior al llindar d'ingressos establert en la

LRGC, dona lloc a la suspensió de la prestació. Tot i que formalment la DGPS va extingir els complements de pensions estatals durant el període que els ingressos van superar el llindar esmentat, a la pràctica va dur a terme una suspensió de la prestació.

b) Durada de les suspensions

La suspensió definitiva d'una prestació tramitada per la DGESTSCA es va dictar passats els tres mesos des que es va dictar la suspensió cautelar. D'acord amb la LRG, la resolució definitiva sobre la suspensió s'ha d'adoptar en el termini de tres mesos a comptar de la data de la suspensió cautelar.

De la revisió de les dades facilitades per la DGESTSCA es desprèn que en el període fiscalitzat va extingir 2.742 prestacions que prèviament havien estat suspeses, de les quals com a mínim 522 prestacions, que corresponien a RMI migrats a RGC, s'havien mantingut en suspensió per un període superior a dotze mesos. L'article 13 de la LRG estableix que la suspensió no es pot mantenir en cap cas per un període continuat de més de dotze mesos, període després del qual s'ha d'extingir la prestació si encara continuen existint les circumstàncies que van donar lloc a la suspensió.

c) Data dels efectes de la represa de la prestació

Els serveis socials van sol·licitar la represa del pagament d'una prestació suspesa que la DGESTSCA no va autoritzar perquè el titular cobrava el subsidi d'atur i no estava resolta la compatibilitat d'aquest subsidi amb la RGC. Posteriorment van tornar a sol·licitar la represa de la prestació que la DGESTSCA va concedir amb data d'efecte d'aquesta segona sol·licitud. La DGESTSCA una vegada resolta la compatibilitat dels ajuts, prestacions i subsidis estatals amb la RGC hauria d'haver satisfet la RGC amb data d'efecte de la primera vegada que es va sol·licitar la represa de la prestació.

d) Motivació de la causa de la suspensió

En les resolucions de suspensió per la percepció d'ingressos temporals no salarials superiors a l'indicador de la renda de suficiència de Catalunya la DGESTSCA no va identificar els ingressos que va computar. Així mateix, en les resolucions de suspensió per no haver sol·licitat una altra prestació o ajut al que es té dret tampoc va identificar el tipus de prestació o ajut que es podia demanar.

2.5.5. Prestacions extingides

Del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018, la DGESTSCA va extingir la percepció de la RGC i de complements de pensions estatals de 7.164 titulars i la DGPS va extingir el complement de pensions estatals de 28 perceptors i el complement de la PNC de 584.

La principal causa d'extinció de les prestacions atorgades per la DGESTSCA, un 38,3%, va ser la permanència de la suspensió de la prestació durant un període superior a dotze mesos, seguida de la no comunicació dels canvis de situació personal, familiar, patrimonial, o residència habitual dels perceptors de la RGC, un 28,7%. El 57,1% de les extincions dels complements de pensions atorgats per la DGPS es van produir per superar el llindar d'ingressos establert en la Llei. Els complements de la PNC es van extingir principalment perquè els titulars van trobar feina, un 44,9% de les extincions, i perquè van obtenir ingressos que superaven el llindar establert en la Llei, un 29,6%.

Quadre 21. Percentatges de les causes d'extinció

Causes	RGC i complement de pensions tramitat per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC	Percentatge respecte al total
Prestació suspesa durant més de dotze mesos	38,3	-	-	35,3
No comunicar els canvis de situació personal, familiar, patrimonial, o residència habitual.	28,7	-	-	26,5
Superar el llindar d'ingressos establert en la Llei	8,8	57,1	29,6	10,5
No residir de manera continuada i efectiva a Catalunya	5,1	-	-	4,7
Desenvolupar una activitat laboral incompatible / desenvolupar una activitat laboral	-	10,7	44,9	3,4
Rebutjar una oferta de treball o que han cessat voluntàriament de la seva activitat laboral	3,5	-	-	3,3
Obtenció d'un contracte a temps parcial superior al llindar d'ingressos	2,5	-	-	2,3
Mort del titular	2,2	-	-	2,0
Absència no justificada del titular	1,8	-	-	1,6
Incompliment de l'obligació de facilitar la tasca de les persones avaluadores	1,7	-	-	1,6
No estar inscrit al SOC	1,3	-	-	1,2
Cometre irregularitats o incompliment d'obligacions per mantenir la RGC	1,2	-	-	1,1
Altres	1,1	3,6	0,9	1,1
Sense causa	-	25,0	12,3	1,0
Exhaurir les seixanta mensualitats	1,0	-	-	0,9
Incompliment injustificat dels requeriments	0,8	-	-	0,8
Engany en les dades proporcionades per accedir o mantenir la prestació	0,6	-	-	0,6
El sol·licitant és usuari d'acolliment residencial, sanitari o de naturalesa anàloga o està ingressat en un centre penitenciari	-	-	7,7	0,6
Privació de la llibertat del titular	0,5	-	-	0,5
El sol·licitant no és beneficiari d'una pensió	-	3,6	4,6	0,4
Tenir dret i no sol·licitar una altra prestació econòmica	0,4	-	-	0,3
Renúncia a la prestació	0,2	-	-	0,2
Pèrdua d'algun requisit personal o econòmic exigut per percebre la prestació	0,2	-	-	0,2

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

Un 98,0% de les extincions tramitades per la DGESTSCA i un 84,6% de les extincions dels complements de la PNC corresponien a expedients de sol·licituds de RMI que van passar o es van resoldre com a RGC. En els fitxers facilitats per la DGPS no hi constava la causa de l'extinció en el 25,0% de les extincions de complements de pensions estatals i en el 12,3% de complements de la PNC.

De la revisió de les extincions i de les revocacions d'extincions es fan les observacions següents:

a) Desenvolupar una activitat laboral

El criteri seguit per la DGPS era extingir el complement de pensions estatals quan el titular de la prestació obtenia un contracte a temps parcial. D'acord amb la disposició transitòria quarta de la LRGC, la prestació és compatible amb les rendes de treball a temps parcial en el cas de perceptors de la RGC que obtinguin un contracte de treball a temps parcial amb uns ingressos inferiors a l'import corresponent de la RGC.

b) Actuacions dels serveis socials i el SOC

Els serveis socials i el SOC fan les actuacions que permeten avaluar i seguir la situació de les persones destinatàries de la RGC. Aquestes actuacions es duen a terme mitjançant la plataforma web de gestió de la RGC.

La DGESTSCA va extingir dues prestacions perquè no s'havien comunicat els canvis de situació patrimonial, personal o familiar, tot i que els serveis socials dels ajuntaments van informar que els titulars havien comunicat i documentat els canvis.

La DGESTSCA també va extingir una altra prestació perquè no s'havien comunicat els canvis de la situació familiar un any més tard del moment en què es va produir el fet causant, tot i que els serveis socials en tenien coneixement gairebé des que es va produir el canvi.

En aquests tres expedients la informació de què disposaven els serveis socials i el SOC no es va compartir o actualitzar en la plataforma de gestió de la RGC ja fos per errades en el sistema informàtic o per errades humanes.

c) Motivació de la causa de l'extinció

Les resolucions de la DGESTSCA perquè no es van comunicar els canvis de situació personal, familiar o patrimonial, perquè es van cometre irregularitats o incomplir obligacions, i perdre d'algun requisit personal o econòmic, feien referència a causes genèriques i no identificaven el fet concret que va causar l'extinció.

En les resolucions d'extinció de la DGESTSCA hi constava "Extingir la prestació de la Renda Garantida de Ciutadania/Prestació Complementària atorgada per Resolució de data ..." i

aquesta data corresponia a la data en què té efectes l'extinció. Aquest redactat crea confusió, ja que sembla que es fa referència a la data de la resolució, i hauria d'indicar de forma explícita que la data correspon a la data en què l'extinció té efectes.

Els fonaments jurídics de les resolucions d'extinció de la DGPS, tant de complements de pensions estatals com de complements de la PNC, són genèrics i es limiten a esmentar la normativa que els regula, sense especificar els articles concrets que s'incompleteixen.

2.6. REINTEGRAMENT DE LES PRESTACIONS

L'article 11 de la LRGC estableix l'obligació dels titulars i, si escau, dels beneficiaris de reintegrar la prestació de la RGC percebuda indegudament. Alhora l'article 9 de la LPSCE estableix que els perceptors de la prestació estan obligats a reintegrar les quanties percebudes indegudament.

El deute es pot pagar en període voluntari o sol·licitar un fraccionament. El deute no ingressat dins el termini voluntari és exigible per via de constrenyiment.

En cas que els tècnics de la DGESTSCA comprovin la percepció indeguda de la RGC i de complements de pensions, han de deixar constància en l'expedient d'aquest fet i l'han de comunicar a un òrgan tècnic perquè, si escau, iniciï el procediment de rescabament mitjançant la proposta de reintegrament que s'ha de notificar al titular de la prestació perquè pugui formular les alegacions oportunes. Un cop rebudes les alegacions, el director general de la DGESTSCA ha de dictar la resolució declaratòria o no de la situació de percepció indeguda de la prestació.

La DGPS va reclamar l'import a reintegrar per les quanties percebudes indegudament en la mateixa resolució d'extinció del complement de pensions estatals i del complement de la PNC.

Fins al 15 de novembre del 2019 els tècnics de la DGESTSCA havien tramès a l'òrgan tècnic 250 expedients de RGC i de complements de pensions estatals¹⁷ de titulars que havien percebut prestacions indegudes. En 2 d'aquests expedients, la DGESTSCA va acordar la restitució de les quantitats indegudament percebudes mitjançant la compensació del deute en la renda mensual d'una nova prestació atorgada i en altres 8 expedients, el director havia dictat la resolució de rescabament però en els expedients no hi havia constància que haguessin reintegrat cap quantia del deute. Dels 240 expedients restants, no s'havia iniciat

17. No inclou el rescabament de les quanties percebudes indegudament d'expedients RMI que van passar a RGC.

La DGESTSCA no computa com a procediment de rescabament de prestacions percebudes indegudament, les quanties a rescabalar d'expedients que no s'extingeixen i continuen vius, en els quals els imports a retornar, derivats de quanties percebudes indegudament es descompten mensualment de la RGC en vigor.

el procediment de constrenyiment, només constava l'informe del tècnic que indicava que el titular havia percebut una quantia indeguda.

La DGPS, fins al 15 de novembre del 2019, havia reclamat el reintegrament de 700 prestacions percebudes indegudament,¹⁸ 500 de les quals corresponien a complements de pensions estatals i 200 a complements de la PNC. El mes de març del 2020, d'un deute total de 250.456 € s'havien reintegrat 106.830 €.

Quadre 22. Nombre de deutors que van reintegrar pagaments indeguts de prestacions iniciades entre el 15 de setembre del 2017 i el 15 de novembre del 2019. Situació a 31 de març del 2020

Procediments de reintegrament	Deutors que han retornat la totalitat del deute	Deutors que han retornat part del deute	Deutors que no han retornat res del deute	Total
De deutors d'expedients del complement de pensions estatal amb una prestació vigent	396	82	-	478
De deutors d'expedients del complement de la PNC amb una prestació vigent	14	-	-	14
Total deutors que continuen percebent el complement de la pensió estatal	410	82	-	492
De deutors d'expedients del complement de pensions estatal sense prestació vigent	5	5	12	22
De deutors d'expedients del complement de la PNC sense prestació vigent	78	42	66	186
Total deutors que ja no perceben el complement de la pensió estatal	83	47	78	208
Total procediments de reintegrament	493	129	79	700

Font: Dades facilitades per la DGPS.

Per als 492 titulars que continuaven percebent el complement de pensions estatals, la DGPS va compensar el deute prorratejat, o l'estava compensant el mes de març del 2020, amb la renda mensual dels complements de pensions estatals o de complements de la PNC que aquestes persones tenien en vigor perquè no se'ls va extingir la prestació o perquè se'ls en va concedir una altra.

Dels 208 deutors que ja no eren titulars d'un complement de pensions estatal o un complement de la PNC, el 31 de març del 2020, el 62,5% havien retornat una part o la totalitat del deute i el 37,5% no havien retornat res. Aquests deutes no han estat reclamats per via de constrenyiment.

D'acord amb l'article 15 del TRLFPC el reconeixement i la liquidació de crèdits a favor de la Generalitat prescriuen al cap de quatre anys des que es puguin exercitar. Per tant, durant l'elaboració d'aquest informe no havia prescrit el dret a liquidar i reclamar el retorn de les

18. Inclou el rescabament de les quanties percebudes indegudament de reclamacions iniciades a partir del 15 de setembre del 2017.

quanties percebudes indegudament de les sol·licituds de RGC i de complements de prestacions entrades a partir del 15 de setembre del 2017. L'any 2020 la DGPS va iniciar el rescabament en via de constrenyiment de les resolucions de reintegrament de quantitats percebudes indegudament de prestacions anteriors al 15 de setembre del 2017.

De la fiscalització d'aquest apartat es fan les observacions següents:

a) Tramitació del reintegrament de les quantitats percebudes indegudament

La DGPS va resoldre el procediment per reintegrar les quantitats percebudes indegudament dels complements de pensions estatals i dels complements de la PNC sense efectuar el preceptiu tràmit d'audiència. L'article 17.2 del Decret 123/2007, del 29 de maig, estableix que el procediment de reintegrament de les prestacions econòmiques atorgades i abonades indegudament s'ha de realitzar d'acord amb les regles establertes en l'article 100 del TRLFPC, el qual estableix que, en tots els casos s'ha de reconèixer a les persones interessades el preceptiu tràmit d'audiència.

La DGESTSCA va iniciar el procediment de reintegrament a proposta d'un òrgan tècnic, tot i que d'acord amb l'article 100 del TRLFPC el procediment s'ha d'iniciar a proposta del director general de la DGESTSCA.

b) Ingressos percebuts indegudament

S'han analitzat dotze expedients de prestacions, vuit de RGC, dos de complements de pensions estatals tramitats per la DGESTSCA, un de complement de pensions estatals tramitat per la DGPS i un de complement de la PNC. Aquestes prestacions estaven extingides per incompliment de les condicions del titular o de la unitat familiar per tenir-hi dret. No obstant això, els titulars van percebre ingressos indeguts. En els expedients tramitats per la DGESTSCA no hi constava que els tècnics haguessin informat de les quantitats percebudes indegudament ni que haguessin traslladat els expedients a l'òrgan tècnic perquè iniciés el procediment de rescabament i en els expedients tramitats per la DGPS en la resolució d'extinció no hi constava l'import a reintegrar per les quanties percebudes indegudament.

En dos casos, un de complement de pensions estatals i un altre de complement de la PNC, la DGPS va sol·licitar el rescabament dels ingressos indeguts durant un període inferior al que hauria correspost:

2.7. RECURSOS I QUEIXES

Els sol·licitants de les prestacions poden interposar recurs d'alçada contra les resolucions d'aprovació, denegació, modificació, suspensió o extinció de la RGC, dels complements de pensions estatals i dels complements de la PNC.

Contra les resolucions dels recursos d'alçada, es pot interposar un recurs contenciós administratiu davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Els sol·licitants també poden presentar queixes davant el Síndic de Greuges.

2.7.1. Recursos d'alçada

Contra la resolució de les sol·licituds, l'interessat pot interposar recurs de reposició davant el mateix òrgan que ha dictat la resolució o recurs d'alçada davant l'òrgan superior jeràrquic, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent a la notificació de la resolució.

Fins a l'11 de novembre del 2019, les persones que van sol·licitar la RGC, el complement de pensions estatals i el complement de la PNC entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018 van interposar 11.830 recursos d'alçada contra les resolucions del DTASF d'aprovació, denegació, modificació, suspensió o extinció de les prestacions.

El 13 de novembre del 2019 el Departament havia tramitat el 42,7% dels recursos interposats, dels quals n'havia estimat el 82,6%,¹⁹ i quedaven pendents de resoldre el 57,3% dels recursos.

Quadre 23. Nombre de recursos presentats fins al 13 de novembre del 2019 contra resolucions d'expedients de sol·licituds entrades del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018

Resolució / Acabament del procediment	RGC	Complement de pensions dictat per la DGESTSCA	Complement de pensions dictat per la DGPS	Complement de la PNC	Total	Percentatge respecte al total
Recursos resolts	2.948	1.503	279	213	4.943	41,8
Resolució desestimàtoria	2.419	1.356	225	83	4.083	82,6
Resolució estimatòria	529	147	54	130	860	17,4
Recursos inadmesos i arxivats	51	19	22	11	103	0,9
Recursos pendents de resoldre	4.970	1.763	1	50	6.784	57,3
Total recursos interposats	7.969	3.285	302	274	11.830	100,0
Sol·licituds	45.511	22.849	2.769	9.901	81.030	
Percentatge de recursos interposats / sol·licituds*	17,5	14,4	10,9	2,8	14,6	

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

* Una sol·licitud pot tenir més d'un recurs.

19. No s'inclouen els 297 recursos interposats contra resolucions de RGC i els 73 recursos interposats contra resolucions de complements de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA en què el sol·licitant ja havia interposat un recurs anteriorment i que estava pendent de resolució. La DGESTSCA va resoldre aquests recursos en un únic procediment amb una sola resolució.

La DGESTSCA va resoldre 4.451 recursos d'alçada, 2.948 dels quals s'havien interposat contra resolucions de RGC i 1.503 contra resolucions de complements de pensions estatals. Fins a l'11 de novembre del 2019 s'havien estimat el 15,2% dels recursos resolts i quedaven pendents de resoldre el 59,8% dels recursos presentats fins a aquella data.

La DGPS va resoldre 492 recursos d'alçada, 279 dels quals corresponien a resolucions de complements de pensions estatals i 213 a resolucions de complements de la PNC. Fins a l'11 de novembre del 2019 havia resolt gairebé tots els recursos d'alçada interposats contra les resolucions de complements estatals amb una resolució estimatòria en un 19,4% dels recursos. En relació amb els recursos contra les resolucions de complements de la PNC la DGPS va estimar el 61,0% dels recursos resolts i restaven pendents de resolució el 18,2% dels recursos.

Quadre 24. Percentatges dels tipus de resolucions i altres les formes d'acabament dels recursos d'alçada contra resolucions d'expedients de renda garantida de ciutadania i de complements

Recursos	RGC	Complement de pensions dictat per la DGESTSCA	Total dictats per la DGESTSCA	Complement de pensions dictat per la DGPS	Complement de la PNC	Total dictats per la DGPS
Desestimats respecte als resolts	82,1	90,2	84,8	80,6	39,0	62,6
Estimats respecte als resolts	17,9	9,8	15,2	19,4	61,0	37,4
Resolts respecte als interposats	37,0	45,8	39,6	92,4	77,7	85,4
Inadmesos i arxivats respecte als interposats	0,6	0,6	0,6	7,3	4,0	5,7
Pendents de resoldre respecte als interposats	62,4	53,7	59,8	0,3	18,2	8,9

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

La DGESTSCA va resoldre els recursos contra les resolucions d'expedients de RGC, registrats durant el període fiscalitzat, en un termini mitjà de 10,4 mesos i els de complements de pensions estatals en 7,0 mesos. Durant l'any 2019, però, hi va haver una reducció en el termini mitjà de resolució dels recursos, que va passar a ser de 6,2 mesos, tant en RGC com en els complements de pensions.

La DGPS va resoldre els recursos contra resolucions d'expedients de complements de pensions estatals en un termini mitjà de 2,3 mesos i de complements de la PNC en 3,8 mesos. L'any 2019 també hi va haver una reducció del termini de resolució dels recursos, tant els que afectaven resolucions de complements de pensions estatals com els de complements de la PNC, que es van resoldre en un termini mitjà d'1,2 i 3,1 mesos.

Quadre 25. Termini mitjà de resolució dels recursos

Període en què es va interposar el recurs	RGC	Complement de pensions tramitats per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitats per la DGPS	Complement de la PNC
Quart trimestre 2017	3,3	-	-	5,8
Total 2017	3,3	-	-	5,8
Primer trimestre 2018	9,2	7,6	3,2	1,1
Segon trimestre 2018	12,6	6,5	2,2	4,2
Tercer trimestre 2018	10,4	7,1	1,8	5,6
Quart trimestre 2018	9,7	8,3	2,5	4,5
Total 2018	10,9	7,1	2,3	4,6
Primer trimestre 2019	6,8	6,4	1,2	3,3
Segon trimestre 2019	4,1	5,1	1,2	3,3
Tercer trimestre 2019	1,5	1,3	1,5	1,8
Total 2019	6,2	6,2	1,2	3,1
Termini mitjà del període	10,4	7,0	2,3	3,8

Xifres en mesos.

Font: Elaborat per la Sindicatura a partir de les dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

S'ha analitzat una mostra de 72 recursos d'alçada, seleccionada a criteri de l'auditor, 43 dels quals van ser desestimats, 22 estimats i 7 no admesos perquè el recurs s'havia presentat fora del termini legalment establert, o arxivats perquè no es va poder finalitzar el procediment per causes sobrevingudes.

De la fiscalització d'aquests recursos es fan les observacions següents:

a) Termini de resolució

En la mostra analitzada, el 92,0% dels recursos contra les resolucions de la RGC, el 73,9% dels recursos de complements de pensions estatals tramitades per la DGESTSCA, el 15,8% dels recursos del complement de pensions estatals tramitades per la DGPS i el 25,0% dels recursos de complements de PNC es van resoldre i notificar superant el termini de tres mesos que estableix l'article 122 de la LPACAP.

b) Documentació i justificació en l'expedient de la resolució estimatòria del recurs

La DGESTSCA va estimar 5 recursos d'alçada sense que en els expedients quedessin justificades i acreditades les circumstàncies per les quals es van estimar aquests recursos.

Amb l'estimació de dos d'aquests recursos, la DGESTSCA va revocar dues resolucions de desistiment per no aportar documentació, tot i que en els expedients no hi constava que l'haguessin aportada i tres resolucions denegatòries; dues per no destinar la renda a cobrir les necessitats bàsiques i l'altra per no demanar una prestació estatal a què es tenia dret.

La DGESTSCA va estimar un altre recurs d'alçada contra una resolució denegatòria per contracte laboral a temps parcial perquè la unitat familiar era monoparental i no s'havia considerat com a tal en dictar la resolució denegatòria. En aquest expedient, tot i que queda justificat el motiu pel qual es va estimar el recurs, no constava la documentació que la família fos monoparental.

c) Requisit de no superar el llindar d'ingressos fixat en la LRGC

La DGESTSCA va estimar un recurs d'alçada d'una prestació de RGC que havia estat denegada perquè l'interessat no tenia la residència continuada i efectiva a Catalunya, i que ell va acreditar que no era així. Tot i això, la unitat familiar no complia amb el requisit de no superar el llindar d'ingressos fixat en la LRGC.

d) Motivació de la resolució

La DGESTSCA va desestimar un recurs perquè el recurrent no va aportar la documentació requerida però no va resoldre sobre el silenci positiu que també reclamava l'interessat. D'acord amb l'article 88 de la LPACAP, la resolució ha de decidir totes les qüestions plantejades pels interessats i aquelles altres derivades del procediment i, en aquest cas, no es va fer.

La DGPS no va motivar les resolucions dels recursos d'alçada sinó que es va limitar a estimar o desestimar el recurs, sense explicar els fets i els motius concrets pels quals els estimava o desestimava. En els fonaments de drets, d'acord amb els quals es va resoldre el recurs, només hi constava una referència a la LPSCE al Decret 123/2007, del 29 de maig, i a la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, sense esmentar els articles concrets en què basava la resolució del recurs.

2.7.2. Recursos interposats davant la jurisdicció contenciosa administrativa

Contra la resolució administrativa, expressa o per silenci administratiu, que posa fi a la via administrativa es pot interposar recurs contenciós administratiu en el termini de dos mesos a comptar des del dia següent a la notificació de la resolució del recurs o en el termini que tenia el DTASF per resoldre el recurs.

Fins al mes de novembre del 2019, les persones que van sol·licitar la RGC, complements de pensions estatals i complements de la PNC entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018 van interposar 201 recursos davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Fins a aquella data, el Tribunal no havia resolt cap dels recursos interposats però havia donat per acabats 49 procediments judicials, principalment perquè la DGESTSCA va reconèixer la pretensió del demandant a l'estimar el recurs d'alçada o al revocar la resolució impugnada, o per caducitat de les actuacions del recurrent.

Quadre 26. Nombre de recursos davant la jurisdicció contenciosa administrativa fins al 13 de novembre del 2019 de sol·licituds entrades del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018

Procediments judicials	RGC	Complement de pensions tramitat per la DGESTSCA	Complement de pensions tramitat per la DGPS	Complement de la PNC	Total
Finalitzats	39	10	0		49
No finalitzats	99	50	2	1	152
Total recursos interposats	138	60	2	1	201

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

S'ha analitzat una mostra de 26 recursos interposats davant la jurisdicció contenciosa administrativa, seleccionats a criteri de l'auditor, 18 dels quals corresponen a procediments judicials finalitzats i 8 a procediments judicials no finalitzats.

De la fiscalització d'aquests recursos es fa l'observació següent:

Justificació del reconeixement de la prestació

La DGESTSCA va desestimar un recurs d'alçada contra una resolució de desistiment per no aportar la documentació. Després que l'interessat interposés recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa, es va reconèixer el dret del sol·licitant a percebre la RGC. En l'expedient no hi consta el motiu pel qual se li va reconèixer la prestació.

La DGESTSCA va desestimar un recurs d'alçada per silenci positiu i alhora va denegar la sol·licitud per no acreditar, quantificar ni justificar les despeses quotidianes ni els possibles deutes, ni justificar la procedència de les imposicions en efectiu del compte bancari; a més, el sol·licitant va aportar la sentència de divorci incompleta. Posteriorment l'interessat va interposar recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa i la DGESTSCA va revocar la resolució denegatòria i va reconèixer el dret a percebre la RGC indicant que es va valorar erròniament la documentació aportada. No obstant això, no va indicar els aspectes erròniament valorats.

2.7.3. Queixes al Síndic de Greuges

Del 15 de setembre al 31 de desembre del 2018 el DTASF va rebre 317 peticions del Síndic de Greuges de Catalunya i 11 del Defensor del Poble, en les quals se sol·licitava la tramesa d'un informe i documentació sobre actes investigats derivats de queixes de persones que havien demanat la RGC, el complement de pensions estatals o el complement de la PNC. Fins al 13 de setembre del 2019 el DTASF havia respost al 93,6% de les sol·licituds en un termini mitjà de gairebé cinc mesos.

Quadre 27. Estat de situació a 13 de setembre del 2019 de les sol·licituds del Síndic de Greuges i del Defensor del Poble

Sol·licituds	Sol·licituds presentades	Informes realitzats	Termini mitjà de resposta (en mesos)
De RGC i de complement de pensions tramitades per la DGESTSCA	306	285	5,0
De complement de pensions tramitades per la DGPS	1	1	10,1
De complement de la PNC	21	21	5,0
Total	328	307	4,9

Font: Dades facilitades per la DGESTSCA i la DGPS.

S'ha revisat una mostra de dinou sol·licituds del Síndic de Greuges de Catalunya, seleccionades a criteri de l'auditor.

De la fiscalització d'aquesta documentació es fan les observacions següents:

a) Termini per donar resposta a les sol·licituds del Síndic de Greuges

Fins al novembre del 2019, la DGESTSCA havia donat resposta a disset de les dinou sol·licituds d'informació de la mostra analitzada, en un termini superior als quinze dies que estableix l'article 42.2 de la Llei 24/2009, del 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

b) Respostes de la DGESTSCA i documentació aportada

La DGESTSCA no va resoldre totes les qüestions plantejades pel Síndic de Greuges d'una de les sol·licituds i en una altra no va aportar tota la documentació que li va requerir.

2.8. DESPLEGAMENT LEGAL

La disposició final primera de la LRGC preveu que, en els primers tres mesos des de l'aprovació de la Llei, el Govern havia d'iniciar els tràmits per al desplegament reglamentari de la renda de garantida de ciutadania.

El 28 d'abril del 2020, mitjançant el Decret 55/2020, es va aprovar el Reglament de la Llei 14/2017, de la RGC. Aquest reglament desenvolupa, per mandat explícit de la LRGC, alguns aspectes de la llei i en regula d'altres que requerien de concreció i determinació per a una millor i més efectiva aplicació de la prestació.

D'altra banda, l'article 23 de la LRGC estableix que en el termini de cinc mesos a comptar de l'entrada en vigor de la Llei s'havia de crear una comissió de govern integrada de manera paritària per representants de l'Administració de la Generalitat i per les organitzacions sindicals i empresarials més representatives de Catalunya, entitats del tercer sector, entitats

representatives del treball social i entitats representatives del món local, per avaluar i fer el seguiment de l'aplicació i el funcionament de la RGC.

El 2 d'abril del 2019 es va crear la Comissió de Govern de la RGC. Cal tenir en compte que des de l'octubre del 2017, per l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola, i fins a la constitució del nou govern, el juny del 2018, no es va poder avançar en el decret de creació de la Comissió de Govern, ja que no era possible escollir els membres de manera oficial ni acordar-ne el funcionament. El 5 de juny del 2019 es va constituir la Comissió de Govern i es va reunir per primera vegada.

2.9. AVALUACIÓ DE RESULTATS I COMPLIMENT DE LA FINALITAT

La RGC té com a finalitat assegurar els mínims d'una vida digna a les persones que estan en situació de pobresa, promoure l'autonomia i la participació activa de les persones en la societat i el seu empoderament i superar les condicions que l'han dut a necessitar aquesta prestació.

Als efectes de comprovar el grau de compliment dels objectius de la RGC, es va sol·licitar informació sobre l'existència de sistemes de control i avaluació mitjançant la definició d'indicadors i també la realització d'informes d'avaluació de resultats.

El DTASF va facilitar a la Sindicatura un informe que havia presentat al Parlament sobre l'aplicació i l'efectivitat de la RGC durant els primers dotze mesos de vigència d'aquesta llei de Catalunya i les principals dades sobre la implementació de la RGC, del 15 de setembre del 2017 al 15 de desembre del 2019 que també estan publicades en la web del mateix Departament.

El contingut d'aquests informes fa referència principalment a l'evolució del nombre d'expedients i beneficiaris de la RGC i dels complements, les cites prèvies per sol·licitar la prestació pendents i finalitzades i el temps d'espera, l'evolució del nombre de noves sol·licituds i les resoltes, percentatges de sol·licituds que han estat aprovades i no aprovades i els motius de denegació de les sol·licituds, i les dades de les famílies perceptores que havien sortit del programa per inserció laboral.

En relació amb la inserció laboral, del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018, van trobar feina 2.921 persones vinculades a unitats familiars que percebien la RGC o el complement de pensions atorgat per la DGESTSCA.

Com a resultat, la DGESTSCA va deixar de pagar la RGC o el complement de la pensió estatal a 2.175 persones perquè els va suspendre definitivament la prestació o els la va extingir per haver subscrit un contracte de treball a jornada completa o parcial, fet que va donar lloc que la unitat familiar superés el llindar d'ingressos de la RGC. També va modificar

a la baixa l'import de la prestació de 746 perceptors perquè, tot i la contractació parcial, els ingressos de la unitat familiar no superaven el llindar de la RGC.

A més, unes altres 1.364 persones tenien suspesa cautelarment la prestació perquè la DGESTSCA tenia indicis que el perceptor de la prestació o algun membre de la unitat familiar havia començat a treballar.

De la fiscalització d'aquest apartat es fan les observacions següents:

a) Indicadors per avaluar el compliment d'objectius

Fins al mes de març del 2020, l'Administració de la Generalitat no havia elaborat cap informe anual general d'avaluació de l'aplicació de la LRGC, en contra del que estableix la disposició addicional sisena de la LRGC, que hauria de permetre avaluar la taxa de cobertura de la prestació i la seva suficiència econòmica.

Per tant, es pot concloure que no existien sistemes de control i avaluació mitjançant indicadors que permetessin avaluar els resultats de l'aplicació de la LRGC.

b) Compliment de l'objectiu d'assegurar una vida digna a les persones que estan en situació de pobresa

D'acord amb l'indicador *People at risk of poverty or social exclusion rate (AROPE)*²⁰ l'any 2018, 1.830.800 persones, el 24,7% de la població catalana,²¹ estava en risc de pobresa o d'exclusió social. Respecte a l'any anterior, l'indicador havia augmentat 0,9 punts, fet que implica que 77.500 persones van passar a estar en risc de pobresa o exclusió social.

L'indicador AROPE està integrat per tres components, dos dels quals estan relacionats amb l'objectiu d'assegurar una vida digna a les persones que estan en situació de pobresa:

- Població en risc de pobresa (persones que viuen amb una renda inferior al límit de pobresa): La taxa de risc de pobresa va pujar a Catalunya l'any 2018 i es va situar en el 21,3% de la població, 1,3 dècimes més que l'any anterior.
- Població amb privació material severa (persones que en les seves llars els membres no es poden permetre quatre dels nou ítems de consum bàsic definits a nivell europeu). En

20. Segons Eurostat, la taxa de població en risc de pobresa o exclusió social, abreviat com a AROPE, correspon a la suma de persones que es troben en risc de pobresa, o bé materialment i socialment privades o que viuen en una llar amb una intensitat laboral molt baixa. La taxa AROPE és la proporció de la població total en risc de pobresa o exclusió social. És l'indicador principal per controlar l'objectiu de la UE 2030 en matèria de pobresa i exclusió social i va ser l'indicador principal per controlar l'objectiu de pobresa de l'Estratègia UE 2020.

21. Població a Catalunya i taxa AROPE any 2018 i any 2017. Font: IDESCAT.

l'any 2018, la privació material severa es va incrementar en 1,5 punts fins al 6,5% de la població catalana.

Tot i l'absència d'indicadors elaborats pel DTASF, de les dades de l'indicador AROPE es desprèn que la LRGC ha estat insuficient per assegurar una vida digna a les persones que estan en situació de pobresa.

c) Inserció laboral i inclusió social

L'informe presentat al Parlament i les dades publicades a la web del DTASF contenen dades sobre els plans d'inserció de les unitats familiars vinculades a la RGC.

Amb la informació disponible en l'aplicació de la DGESTSCA i les dades de l'informe presentat al Parlament i les publicades a la web, la Sindicatura ha tractat d'obtenir el percentatge d'incorporació al mercat laboral dels 32.564 titulars²² de la RGC i de complements de pensions estatals tramitats per la DGESTSCA en el període del 15 de setembre del 2017 al 31 de desembre del 2018.

Durant aquest període, 2.175 persones vinculades a expedients de RGC van trobar feina i van deixar de percebre la RGC o el complement de pensions estatals.²³ un 6,7% dels expedients vigents.

A unes altres 1.364 persones vinculades a la RGC, la DGESTSCA els havia suspès cautelarment la prestació perquè tenia indicis clars que el percepcor o algun altre membre de la unitat familiar havien subscrit un contracte; però no havia resolt el procediment de comprovació que pot donar lloc a l'extinció, a la suspensió definitiva o al manteniment de la prestació.

Unes altres 746 persones vinculades a la RGC van continuar percebent-la perquè tot i que van subscriure un contracte laboral temporal, els ingressos de la unitat familiar no superaven el llindar de la RGC.

El nombre de les persones que van trobar feina i sobre les quals hi havia indicis que havien trobat feina inclou tant els beneficiaris com els titulars de la prestació, tot i que els beneficiaris no van subscriure cap pla d'inserció laboral i, en conseqüència, el fet de trobar feina no va ser conseqüència de la LRGC. També inclou els titulars que van renunciar a la PCAI i que, per tant, no van realitzar cap pla. Per altra banda, el nombre de persones no inclou les que van subscriure un contracte i no ho van comunicar, ja que la causa d'extinció de la prestació va ser per no comunicar els canvis de situació patrimonial, personal o familiar.

22. Suma de RMI que van passar a RGC i d'expedients aprovats per la DGESTSCA.

23. Suma d'extincions i suspensions definitives.

No s'han realitzat estudis sobre si les persones que van trobar feina i van seguir un pla d'inserció laboral va ser en aplicació del programa de treball i formació o també l'haurien trobat si no l'haguessin fet el pla d'inserció.

Tampoc hi ha estudis ni indicadors sobre la mena de contractes que van subscriure les persones vinculades a la RGC i, per tant, no es pot valorar si els ha millorat la qualitat de vida.

En conseqüència, no es pot conèixer el nombre de persones que s'han inserit laboralment per haver seguit un pla d'inserció ni valorar la qualitat de la feina trobada.

Pel que fa als plans d'inclusió social, no es disposa de dades sobre la situació global de les persones que els van subscriure i els van seguir.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

Durant el període comprès entre el setembre del 2017 i el desembre del 2018, la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, i la Direcció General de Protecció Social del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya van tramitar un conjunt de 89.471 expedients corresponents a la renda garantida de ciutadania i a complements de pensions estatals, 13.533 dels quals, el 31 de desembre del 2018 havien estat resolts favorablement, 61.080 s'havien resolt desfavorablement i 14.858 restaven pendents de ser resolts.

A continuació s'inclouen les observacions més significatives del treball de fiscalització:

1) Quantia de la prestació

La disposició transitòria quarta de la LRGC regulava la compatibilitat de la RGC amb les rendes del treball a temps parcial per a famílies monoparentals amb fills a càrrec i establia l'import de la prestació. L'aplicació d'aquesta disposició comportava que les famílies que no treballaven obtenien un import superior de la RGC que els ingressos totals obtinguts, incloent-hi les rendes del treball i l'import de la prestació de les famílies monoparentals que treballaven. Per evitar aquest greuge comparatiu, la DGESTSCA va satisfer a les famílies monoparentals amb contractes a temps parcial la quantia de la RGC i dels complements de pensions estatals establerta en la disposició transitòria tercera de la LRGC, tot i que hauria d'haver aplicat la disposició transitòria quarta (vegeu l'apartat 2.2.a).

La DGESTSCA va actualitzar les quanties de les pensions, ajuts i prestacions estatals que percebien els titulars i els beneficiaris dels complements de pensions estatals i de la RGC

quan va revisar els expedients, sense efectes retroactius a la data en què la modificació de les prestacions estatals va tenir efecte (vegeu l'apartat 2.5.3.a).

2) Subscripció i compliment dels plans d'inserció i inclusió per part dels titulars i beneficiaris activables de RGC i de complements de pensions estatals

De la LRGC es desprèn que tant els titulars activables de la RGC que perceben la PCAI com els beneficiaris activables, i també els titulars i beneficiaris activables del complement de pensions estatals, tenen l'obligació, quan s'ofereixi, de subscriure i complir el pla individual d'inserció laboral o d'inclusió social. La LRGC també estableix que la PCAI ha de ser objecte de revisió al cap de dotze mesos i s'ha de determinar la seva continuïtat en funció del seguiment dels acords d'inclusió social o d'inserció laboral.

D'un conjunt de 35 titulars activables de la RGC i del complement de pensions estatals que constaven a la mostra seleccionada, 4 van percebre la PCAI sense haver subscrit cap pla d'inclusió social o d'inserció laboral (vegeu l'apartat 2.4.4.a).

Pel que fa al seguiment i l'avaluació del compliment de les actuacions dels plans, en 8 expedients que havien estat RMI i van passar a RGC d'un conjunt de 45 de titulars activables que havien subscrit un pla d'inserció laboral o d'inclusió social i que percebién la PCAI, no hi constava l'avaluació del compliment de les actuacions del pla al cap dels dotze mesos que estableix la LRGC des que es va començar a percebre la PCAI (vegeu l'apartat 2.5.1.b).

Per altra part, la DGPS no va promoure la subscripció de plans d'inclusió social o d'inserció laboral de 218 titulars activables del complement de pensions estatals, l'import del qual inclou la PCAI (vegeu l'apartat 2.4.4.a).

Els beneficiaris de la PCAI no titulars de la RGC ni dels complements de pensions estatals activables no van subscriure ni seguir cap pla d'inclusió social o d'inserció laboral (vegeu l'apartat 2.4.4.b)

3) Subscripció i compliment dels plans d'inserció i d'inclusió per part dels titulars no activables de RGC i de complements de pensions estatals

De l'article 11.3 de la LRGC es desprèn que les persones no activables titulars de la RGC poden ser beneficiàries de la PCAI sempre que signin un pla d'inserció laboral o d'inclusió social, encara que, si el pla és d'inserció laboral, no l'hauran de complir perquè no estan disponibles per treballar, però sí que hauran de complir el pla d'inclusió social. També els titulars dels complements de pensions activables hauran de signar un pla d'inserció laboral o inclusió social, ja que la quantia del complement inclou l'import de la PCAI i, igual que els titulars de la RGC que perceben la PCAI, hauran de complir el pla si és d'inclusió social.

Algunes de les persones no activables que van percebre la RGC i la PCAI o el complement de pensions estatal, que inclou la PCAI, atorgats per la DGESTSCA, van signar un pla d'inclusió social o d'inserció laboral i altres no. En els expedients de la mostra dels titulars que van signar el pla d'inclusió social no hi constava el seguiment del seu compliment.

Les persones no activables que van percebre el complement de pensions estatal atorgat per la DGPS no van signar ni realitzar cap pla d'inserció laboral ni d'inclusió social (vegeu l'apartat 2.4.4.c).

4) Requisits per accedir a les prestacions

La LRGC estableix que tant els titulars com els beneficiaris de la prestació han de mantenir-se inscrits com a demandants d'ocupació. La DGPS no va exigir ni comprovar que els titulars i beneficiaris activables del complement de pensions estatals estiguessin inscrits com a demandants d'ocupació i la DGESTSCA no va exigir ni comprovar que els beneficiaris activables no titulars de la RGC i dels complements de pensions estatals estiguessin inscrits com a demandants d'ocupació.

La DGPS tampoc va comprovar que les persones activables perceptores d'un complement de pensions estatals no haguessin cessat voluntàriament de la seva activitat laboral dins els dotze mesos anteriors a la sol·licitud, tot i que l'article 7.2 de la LRGC estableix que no tenen dret a la prestació les persones que han cessat voluntàriament de l'activitat laboral dins aquest període (vegeu l'apartat 2.4.5.c).

5) Recursos de la unitat familiar

La DGPS no va sol·licitar les nòmines per obtenir l'import exacte de les rendes del treball i descomptar-les de la quantia de la prestació, en cas que la unitat familiar no superés el llindar d'ingressos per a l'accés a la RGC, o extingir la prestació si el superava (vegeu l'apartat 2.4.5.d).

6) Beneficiaris d'ajuts, pensions o prestacions estatals

La DGESTSCA va atorgar el complement de pensions estatals a titulars d'unitats familiars en les quals un dels beneficiaris percebia una PNC o una altra pensió estatal, mentre que la LPSCE estableix que són beneficiaris de les prestacions socials les persones a les quals s'atorga la prestació; consegüentment, el complement de pensions estatals no es podia atorgar a persones que no percebien cap pensió estatal. A aquestes persones els hauria correspost la RGC en què, a diferència del complement de pensions estatals, el titular no està obligat a subscriure i seguir un pla d'inclusió social o d'inserció laboral i en la qual el silenci és positiu.

La DGPS va denegar les sol·licituds de complement de pensions estatals als sol·licitants que no eren beneficiaris titulars d'ajuts, pensions, o prestacions estatals. Si la DGESTSCA hagués resolt aquestes sol·licituds i s'haguessin complert la resta de requisits de la LRGC els hauria concedit la RGC o un complement de pensions estatal, en cas que fos un altre membre de la unitat familiar qui percebés una prestació estatal. La DGPS hauria d'haver traslladat aquests expedients a la DGESTSCA perquè resolgués les sol·licituds i evitar haver de tornar a sol·licitar la prestació en aquesta direcció (vegeu l'apartat 2.4.5.e).

7) Tractament de les causes de suspensió del complement de pensions estatals

La DGPS va extingir el complement de pensions estatals quan el titular o el beneficiari de la prestació va obtenir un contracte de treball a jornada completa, tot i que hauria d'haver suspès el complement i haver pagat la PCAI durant sis mesos (vegeu l'apartat 2.5.4.a).

8) Informació als sol·licitants de les prestacions

En sis expedients de la mostra d'expedients revisats, quatre tramitats per la DGESTSCA i dos per la DGPS, hi va haver diverses resolucions que podrien haver estat més favorables per als sol·licitants de les prestacions si haguessin estat més ben informats per l'Administració per demanar una prestació diferent (vegeu l'apartat 2.4.8).

9) Termini de resolució

La DGESTSCA va resoldre i notificar el 24,9% de les sol·licituds de RGC en un termini superior a l'establert en la LRGC de cinc mesos per les sol·licituds presentades fins al 15 de novembre del 2017 i de quatre mesos per les presentades a partir d'aquella data i el 88,6% de complements de pensions estatals en un termini superior als tres mesos que estableix la normativa. La DGPS va resoldre el 78,5% dels complements de pensions estatals i el 91,9% dels complements de la PNC en un termini superior als tres mesos establert (vegeu l'apartat 2.4.9.b).

El 92,0% dels recursos contra les resolucions de la RGC, el 73,9% dels recursos de complements de pensions estatals, el 15,8% dels recursos dels complements de pensions estatals i el 25,0% dels recursos de complements de PNC presentats contra resolucions dels expedients de la mostra analitzada, es van resoldre i notificar superant el termini de tres mesos que estableix l'article 122 de la LPACAP (vegeu l'apartat 2.7.1.a).

D'acord amb la mostra analitzada, en el 89,5% de les peticions del Síndic de Greuges derivades de queixes de persones que havien sol·licitat la RGC o el complement de pensions estatal, la DGESTSCA va trametre la informació i documentació en un termini superior als quinze dies que estableix l'article 42.2 de la Llei 24/2009 (vegeu l'apartat 2.7.3.a).

10) Pagament de les prestacions

Les sol·licituds aprovades del complement de les pensions estatals gestionades per la DGESTSCA van tenir efectes econòmics a partir de la data de presentació de la sol·licitud, tot i que, d'acord amb la LPSCE, haurien d'haver tingut efectes econòmics des del primer dia del mes següent al de la data de la resolució, excepte les resoltes en un termini superior a tres mesos en les quals la prestació econòmica s'hagués generat des del primer dia del mes següent al termini indicat (vegeu l'apartat 2.4.10).

11) Revisió biennal del compliment dels requisits

La LRGC estableix l'obligació de fer una revisió biennal de la continuïtat de les causes i del compliment de les condicions que estableix la LRGC per tenir dret a la prestació. El setembre del 2019, la DGESTSCA no havia revisat el compliment dels requisits dels beneficiaris del 67,3% de les prestacions amb més de dos anys de vigència (vegeu l'apartat 2.5.2).

12) Motivació de les resolucions

Les resolucions de la DGESTSCA que denegaven les sol·licituds de RGC i de complements de pensions estatals feien referència a causes genèriques i no especificaven els motius concrets que, en cada cas, van donar lloc a la resolució denegatòria. En les resolucions de desistiment de la DGESTSCA i en les denegatòries de la DGPS en les quals no es va aprovar la sol·licitud per no haver aportat tota la documentació requerida, no s'indicava quina documentació hi faltava (vegeu l'apartat 2.4.7.d).

En algunes resolucions de modificació de la quantia de la prestació dictades per la DGESTSCA no s'indicaven els motius pels quals es va modificar la prestació; en les resolucions de suspensió de la prestació per la percepció d'ingressos temporals no salarials superiors al llindar de la RGC no s'identificaven els ingressos que van computar; en les resolucions de suspensió per no haver sol·licitat una altra prestació o ajut tampoc s'identificava el tipus de prestació o ajut que es podia demanar; i en les resolucions d'extinció per no comunicar els canvis de situació personal, familiar o patrimonial, cometre irregularitats o incomplir obligacions, i perdre d'algun requisit personal o econòmic es feia referència a causes genèriques i no identificaven el fet concret que va causar l'extinció (vegeu els apartats 2.5.3.c, 2.5.4.d i 2.5.5.c).

Els fonaments jurídics de les resolucions denegatòries dels complements de pensions estatals emeses per la DGPS i del complement de la PNC i de les resolucions dels recursos d'alçada eren genèrics i es limitaven a esmentar la normativa aplicable a les prestacions. Les resolucions dels recursos d'alçada no estaven motivades sinó que es limitaven a estimar o desestimar el recurs, sense explicar els fets i els motius concrets pels quals es va estimar o desestimar (vegeu els apartats 2.4.7.d i 2.7.1.d).

13) Relació dels titulars amb plans d'inserció laboral o d'inclusió social

La DGESTSCA no disposava de la relació dels titulars que havien signat un pla d'inserció laboral o d'inclusió social, ni tampoc de la relació dels objectius dels itineraris (vegeu l'apartat 2.5.1.a).

14) Notificacions i documentació de l'expedient

El 18,2% dels expedients de la mostra analitzada en què la DGESTSCA va requerir documentació addicional per dictar la corresponent resolució no hi havia constància de la data en què el sol·licitant de la prestació va rebre la notificació i en el 9,1% dels expedients es desconeixia la documentació que es demanava al sol·licitant de la prestació per completar l'expedient atès que mancava la carta que especificués la documentació requerida (vegeu l'apartat 2.4.5.a).

En els expedients tramitats per la DGESTSCA no quedava acreditat el compliment dels requisits que es van comprovar telemàticament. Tampoc hi constava la quantificació dels ingressos, les rendes i els recursos de la unitat familiar, excepte en les sol·licituds denegades per superar el llindar d'ingressos (vegeu l'apartat 2.4.5.b).

En el 63,0% dels expedients de la mostra analitzada tramitats per la DGESTSCA i en el 5,3% dels tramitats per la DGPS hi mancava la documentació acreditativa de la data en què el sol·licitant de la prestació va rebre la notificació de la resolució de la sol·licitud (vegeu l'apartat 2.4.9.a).

15) [...] ²⁴

16) Reintegrament de les quantitats percebudes indegudament

La DGPS va resoldre el procediment per reintegrar les quantitats percebudes indegudament dels complements de pensions estatals i dels complements de la PNC sense efectuar el preceptiu tràmit d'audiència.

Fins el 15 de novembre del 2019, la DGESTSCA havia iniciat el tràmit pel reintegrament de quantitats percebudes indegudament en concepte de RGC i de complements de pensions estatals de 250 expedients. D'aquest, a 240 expedients només hi constava l'informe tècnic de la percepció indeguda, però no s'havia iniciat el procediment de constrenyiment.

24. Observació eliminada en l'informe definitiu.

La DGESTSCA va iniciar el procediment de reintegrament a proposta d'un òrgan tècnic, tot i que d'acord amb l'article 100 del TRLFPC el procediment s'ha d'iniciar a proposta del director general de la DGESTSCA (vegeu l'apartat 2.6.a).

17) Classificació de les prestacions

Algunes prestacions constaven en els fitxers de la DGESTSCA amb una assignació de RGC o de complement de pensions incorrecta, ja fos per errades del sistema informàtic, per raons de procediment o per errors en la concessió o modificació de la prestació.

En el fitxer dels pagaments de la prestació econòmica de desembre del 2018 també hi havia 159 titulars de complements de pensions estatals que constaven sense la PCAI, tot i que l'import del complement inclou la quantia de la PCAI (vegeu l'apartat 2.4.5.g).

18) Assoliment d'objectius

Fins al mes de març del 2020, l'Administració de la Generalitat no havia elaborat un informe general d'avaluació de l'aplicació de la LRGC tal com estableix la disposició addicional sisena de la LRGC, que ha de permetre avaluar anualment la taxa de cobertura de la prestació i la seva suficiència econòmica (vegeu l'apartat 2.9.a).

El DTASF no disposava de sistemes de control i avaluació mitjançant indicadors que permetessin avaluar els resultats de l'aplicació de la LRGC.

De les dades de l'indicador AROPE, es desprèn que a l'any 2018, el 24,7% de la població catalana estava en risc de pobresa o exclusió social. El 31 de desembre del 2018, l'1% de la població percebia la RGC, el complement de pensions estatal o el complement de la PNC. Per tant, es pot concloure que la LRGC ha estat insuficient per assegurar una vida digna a les persones que estaven en situació de pobresa (vegeu apartat 2.9.b).

Pel que fa a la inserció laboral, van trobar feina i van deixar de percebre la RGC o el complement de pensions estatals 2.175 persones vinculades amb la prestació, un 6,7% dels expedients aprovats per la DGESTSCA entre el 15 de setembre del 2017 i el 31 de desembre del 2018. En 1.364 expedients, un 4,2% dels aprovats, hi havia indicis clars que el perceptor o algun altre membre de la unitat familiar havien subscrit un contracte però encara no s'havia resolt el procediment de comprovació que podia donar lloc a l'extinció, a la suspensió definitiva o al manteniment de la prestació. Unes altres 746 persones, un 2,3%, van continuar percebent la prestació perquè tot i que van subscriure un contracte laboral temporal, els ingressos de la unitat familiar no superaven el llindar de la RGC.²⁵

25. El nombre de les persones que van trobar feina i el de les que hi havia indicis que havien trobat feina inclou .../...

No s'han fet estudis sobre si les persones que van trobat feina i van seguir un pla d'inserció laboral ho van aconseguir en aplicació del programa de treball i formació o també haurien trobat la feina si no l'haguessin fet. Tampoc hi ha estudis ni indicadors sobre la mena de contractes que van subscriure les persones vinculades a la RGC i per tant no es pot valorar si els va millorar la qualitat de vida.

En conseqüència, no es pot conèixer el nombre de persones que es van inserir laboralment per haver seguit un pla d'inserció ni la valoració de la feina trobada.

Pel que fa als plans d'inclusió social, no es disposa de dades sobre la situació global de les persones que els van subscriure i els van seguir (vegeu l'apartat 2.9.c).

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions que es consideren pertinents a partir del resultat del treball de fiscalització realitzat.

1) Revisió de l'articulat de la Llei de la renda garantida de ciutadania

Alguns articles de la LRGC són de difícil interpretació i creen confusió a l'hora d'aplicar-los. Això va ocasionar dificultats als gestors de les prestacions per aplicar la normativa i que la DGESTSCA i la DGPS actuessin de manera diferent davant de fets que haurien d'haver estat resolts de la mateixa forma, tal com s'ha posat de manifest en algunes de les observacions de l'apartat anterior.

L'article 11 de la LRGC estableix l'obligatorietat dels beneficiaris de la PCAI de signar el compromís de seguir el pla individual d'inserció laboral o d'inclusió social i, alhora, exclou del compliment del pla d'inserció laboral les persones no activables, entre altres, els beneficiaris de la prestació complementària de la PNC. És incoherent, per tant, que una persona no activable hagi de signar el compromís de seguir un pla laboral quan la mateixa llei l'eximeix de seguir-lo.

L'aplicació estricta de la disposició transitòria quarta de la LRGC als titulars de les famílies monoparentals que poden compatibilitzar el contracte a temps parcial, fa que siguin

tant els beneficiaris com els titulars de la prestació, tot i que els beneficiaris no van subscriure cap pla d'inserció laboral i el fet de trobar feina no va ser conseqüència de la LRGC. També inclou els titulars que van renunciar a la PCAI i que, per tant, no van realitzar cap pla. En canvi, el nombre de persones no inclou les que van subscriure un contracte i no ho van comunicar, ja que la causa d'extinció de la prestació va ser per no comunicar els canvis de situació patrimonial, personal o familiar.

perjudicades en relació amb els titulars de les famílies monoparentals amb fills a càrrec que no tinguin contracte laboral, pel que fa als imports a percebre. Aquest fet està en contradicció amb l'esperit de la Llei de fomentar que els titulars s'activin laboralment.

La DGPS va denegar les sol·licituds de complement de pensions estatals als sol·licitants que no eren beneficiaris titulars d'aquestes prestacions estatals. Si la DGESTSCA hagués resolt aquestes sol·licituds i s'haguessin complert la resta de requisits de la LRGC els hauria concedit la RGC o un complement de pensions estatal, en cas que fos un altre membre de la unitat familiar qui percebés una prestació estatal. Així, es van resoldre de forma diferent, per part de les dues direccions generals, situacions semblants que haurien d'haver tingut un tractament homogeni.

Per tant, caldria revisar l'articulat de LRGC i la seva normativa de desenvolupament per modificar els aspectes que requereixin de concreció i determinació per a una millor i més efectiva aplicació homogènia de la normativa que regula aquestes prestacions, tenint en compte els suggeriments i l'experiència dels serveis administratius que gestionen aquestes prestacions, amb l'objectiu de facilitar la seva aplicació als serveis administratius i la seva comprensió per part dels ciutadans destinataris.

2) Aplicació informàtica de gestió de la RGC

L'aplicació informàtica amb què la DGESTSCA va gestionar la RGC tenia limitacions que dificultaven o impedièren l'obtenció i l'anàlisi de les dades dels titulars i beneficiaris de la RGC i dels complements de pensions. Aquestes limitacions feien referència bàsicament al procés d'extracció d'informació del programa i a dades que no estaven introduïdes.

Seria convenient buscar alternatives per millorar el programa de gestió que permetin analitzar estadístiques de forma àgil i obtenir informació adequada i suficient per a la gestió de les prestacions i la presa de decisions (vegeu l'apartat 2.4.11).

3) Difusió de la RGC

D'acord amb un estudi d'opinió de l'any 2019 del Centre d'Estudis d'Opinió, el 68% dels catalans no sabien què era la RGC. Caldria, per tant, millorar la difusió de la LRGC per donar a conèixer l'existència d'aquestes ajudes i els requisits que cal complir per a obtenir-les, per facilitar l'accés a les persones que hi tinguin dret.

4. ANNEX: DADES PER COMARQUES**Quadre 28. Despesa mitjana per comarques dels titulars de la renda garantida de ciutadania i dels complements atorgats per la DGESTSCA. Desembre del 2018**

Comarques	Despesa	Titulars de RGC i de complement de pensions	Despesa mitjana per titular	Població de la comarca*	Titulars per mil habitants
Bages	1.430.197	1.760	813	174.703	10,1
Segrià	1.074.449	1.402	766	204.501	6,9
Gironès	969.786	1.236	785	186.020	6,6
Alt Empordà	690.134	838	824	136.981	6,1
Baix Penedès	493.858	605	816	101.979	5,9
Noguera	172.057	217	793	38.206	5,7
Selva	631.515	867	728	166.285	5,2
Berguedà	142.922	200	715	38.980	5,1
Vallès Occidental	3.250.560	4.220	770	915.486	4,6
Baix Empordà	440.275	605	728	131.305	4,6
Osona	524.681	700	750	156.592	4,5
Alt Camp	157.919	192	822	44.168	4,3
Alt Penedès	325.365	463	703	107.724	4,3
Maresme	1.370.272	1.870	733	442.072	4,2
Anoia	354.587	480	739	119.129	4,0
Ripollès	65.779	98	671	24.874	3,9
Garrigues	47.237	71	665	18.861	3,8
Solsonès	34.529	50	691	13.517	3,7
Pla d'Urgell	102.939	129	798	36.946	3,5
Garraf	371.176	498	745	146.650	3,4
Baix Ebre	182.860	258	709	77.170	3,3
Vallès Oriental	1.021.834	1.350	757	405.236	3,3
Montsià	171.530	224	766	67.875	3,3
Baix Camp	442.647	586	755	190.004	3,1
Tarragonès	653.129	780	837	253.582	3,1
Ribera d'Ebre	46.262	63	734	21.722	2,9
Urgell	77.346	104	744	36.024	2,9
Barcelonès	4.706.465	6.453	729	2.239.915	2,9
Alt Urgell	36.795	57	646	20.201	2,8
Pallars Jussà	20.155	32	630	12.932	2,5
Segarra	38.442	54	712	22.422	2,4
Garrotxa	99.018	133	744	55.579	2,4
Cerdanya	27.344	39	701	17.695	2,2
Baix Llobregat	1.304.419	1.779	733	812.149	2,2
Priorat	16.630	20	832	9.221	2,2
Conca de Barberà	27.287	43	635	20.013	2,1
Pla de l'Estany	40.624	54	752	31.810	1,7
Pallars Sobirà	6.373	11	579	6.897	1,6
Terra Alta	11.627	18	646	11.389	1,6
Alta Ribagorça	3.184	6	531	3.813	1,6
Aran	4.162	7	595	9.867	0,7
Moianès	0	0	0	13.330	0,0
Total	21.588.370	28.572	29.821	7.543.825	3,8

Imports en euros.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

* Població a 1 de gener del 2018.

Quadre 29. Despesa mitjana per comarques dels titulars dels complements atorgats per la DGPS. Desembre del 2018

Comarca	Despesa	Titulars de complement de pensions i de complement de la PNC	Despesa mitjana per titular	Població de la comarca*	Titulars per mil habitants
Terra Alta	16.011	112	143	11.389	9,8
Baix Ebre	117.877	729	162	77.170	9,4
Montsià	88.647	581	153	67.875	8,6
Baix Penedès	145.608	872	167	101.979	8,6
Barcelonès	2.852.751	18.256	156	2.239.915	8,2
Ribera d'Ebre	28.250	168	168	21.722	7,7
Tarragonès	285.492	1.777	161	253.582	7,0
Baix Camp	210.786	1.330	158	190.004	7,0
Segrià	224.467	1.422	158	204.501	7,0
Urgell	36.868	232	159	36.024	6,4
Pla de l'Estany	32.461	204	159	31.810	6,4
Noguera	40.107	244	164	38.206	6,4
Anoia	116.644	746	156	119.129	6,3
Priorat	9.326	57	164	9.221	6,2
Garrigues	17.359	114	152	18.861	6,0
Alt Empordà	128.022	816	157	136.981	6,0
Baix Empordà	122.526	775	158	131.305	5,9
Pallars Jussà	11.478	74	155	12.932	5,7
Maresme	383.747	2.456	156	442.072	5,6
Alt Urgell	18.050	112	161	20.201	5,5
Garraf	121.729	805	151	146.650	5,5
Gironès	160.099	1.000	160	186.020	5,4
Selva	140.033	891	157	166.285	5,4
Baix Llobregat	629.164	4.020	157	812.149	4,9
Vallès Occidental	702.068	4.437	158	915.486	4,8
Alt Camp	32.955	214	154	44.168	4,8
Solsonès	9059,3	61	149	13.517	4,5
Bages	126.911	779	163	174.703	4,5
Vallès Oriental	280.505	1.767	159	405.236	4,4
Segarra	16.799	92	183	22.422	4,1
Berguedà	25.303	156	162	38.980	4,0
Alt Penedès	70.219	428	164	107.724	4,0
Conca de Barberà	12.599	78	162	20.013	3,9
Osona	92.629	604	153	156.592	3,9
Moianès	7.595	46	165	13.330	3,5
Garrotxa	31.972	191	167	55.579	3,4
Pallars Sobirà	3.342	21	159	6.897	3,0
Cerdanya	6.785	49	138	17.695	2,8
Ripollès	9.526	64	149	24.874	2,6
Pla d'Urgell	12.952	84	154	36.946	2,3
Aran	2.083	14	149	9.867	1,4
Alta Ribagorça	1.376	4	344	3.813	1,0
Total	7.382.181	46.882	157	7.543.825	6,2

Imports en euros.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

* Població a 1 de gener del 2018.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès al Departament de Drets Socials el dia 23 de setembre del 2021.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat pel Departament de Drets Socials a la Sindicatura de Comptes es reproduïx literalment a continuació.

Jaume Amat i Reyero
Síndic Major
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona

Benvolgut senyor,

En resposta a les observacions que la Sindicatura de Comptes de Catalunya ha fet en el projecte d'informe de fiscalització Núm. 11/2019-C, corresponent a la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) en el marc del treball de fiscalització que està portant a terme com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb el que disposa l'article 40 de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 38 del Reglament de règim interior de la institució, aportem les al·legacions adjuntes.

Atentament,

Barcelona, 8 d'octubre de 2021
Maria José Buil Albero
Cap del Servei de Gestió de la Renda Garantida de Ciutadania

**AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME DE FISCALITZACIÓ Núm. 11/2019-C,
CORRESPONENT A RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA EXERCICI 2018**

En resposta a les observacions que la Sindicatura de Comptes de Catalunya ha fet en el projecte d'informe de fiscalització Núm. 11/2019-C, corresponent a la Renda

Garantida de Ciutadania (RGC) en el marc del treball de fiscalització que està portant a terme com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb el que disposa l'article 40 de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 38 del Reglament de règim interior de la institució, aportem les següents al·legacions:

- **Apartat 2.4.4. Pla d'inclusió social o d'inserció laboral, observació a) Titulars activables i la PCAI**

Voldríem contextualitzar que aquesta tramitació es va dur a terme de forma excepcional i puntual per acord entre les dos Direccions Generals en un moment inicial de tramitació de la prestació en que DGTESCA tenia un col·lapse de sol·licituds de RGC pendents de tramitar. Atès que per mostreig es va comprovar que la majoria d'expedients eren per denegar i atesa la situació de col·lapse esmentada, es va acordar que la DGPS tramitaria de forma excepcional i puntual prop de 900 expedients de persones activables. D'aquests només al voltant de 200 van entrar en nòmina, la resta es van denegar.

- **Apartat 2.4.4. Pla d'inclusió social o d'inserció laboral, observació a) Titulars activables i la PCAI c) Titulars no activables de la RGC i de complements de pensions estatals-DGPS**

En el punt 3 de la Disposició Addicional Tercera s'indica que en l'import corresponent al complement de la pensió estatal ja s'inclou els 150 euros de la PCAI. Per tant, la DGPS ha resolt aquests complements sense la condició de subscriure el Pla corresponent.

- **Apartat 2.4.5. Valoració de la sol·licitud, observació c) Inscripció dels titulars i beneficiaris activables com a demandants d'activació laboral- DGPS**

Pel que fa als titulars activables la tramitació d'aquests expedients per part de la DGPS es va dur a terme de forma excepcional i puntual per acord entre les dos Direccions Generals en un moment inicial de tramitació de la prestació en que DGTESCA tenia un col·lapse de sol·licituds de RGC pendents de tramitar. No es va fer la comprovació concreta d'aquests requisits, però cal tenir en compte que la tramitació d'aquesta tipologia d'expedients va ser molt puntual i limitada en el temps.

- **Apartat 2.4.5. Valoració de la sol·licitud, observació d) Rendes de treball per contracte a temps parcial- DGPS**

A la resolució del tràmit de sol·licitud inicial, basant-nos en els principis d'eficàcia i eficiència i en estalviar costos i gestions als ciutadans hem intentat resoldre els expedients sense haver de requerir documentació a les persones (llevat que sigui absolutament imprescindible per determinar el dret de la prestació). Per exemple, no hem exigit nòmines si fent una estimació dels ingressos que pot obtenir una persona per una activitat laboral en base amb la seva categoria laboral i el tipus de contracte es desprèn que superarà el llindar d'ingressos (imputant el salari mínim interprofessional o les bases de cotització).

En cas que la persona presenti recurs d'alçada sí que es requereix tota la documentació econòmica al detall per fer la proposta i resoldre en via administrativa amb totes les dades detallades.

- **Apartat 2.4.5. Valoració de la sol·licitud, observació e) Beneficiaris d'ajuts, prestacions i pensions estatals- DGPS**

Es van denegar les sol·licituds de complement de pensions estatals a les persones sol·licitants que no eren beneficiaris titulars d'ajuts, pensions o prestacions estatals d'acord amb la normativa que regula la prestació. En paral·lel, en detectar aquesta situació, es van fer campanyes de reforç d'informació a través de la xarxa d'oficines, de la pàgina web i del telèfon 012 perquè les persones presentessin la sol·licitud de la prestació per la qual reunien els requisits.

- **Apartat 2.4.6. Sol·licituds aprovades, observació a) Caràcter complementari i subsidiari de la RGC- DGESTSCA**

Referent als titulars que estaven percebent la prestació estatal per un fill a càrrec i la DGESTSCA no li estava deduint aquesta prestació de la quantia de la RGC, cal dir que les prestacions per fill a càrrec en el moment d'entrada en vigor de l'RGC de tots els expedients migrats d'RMI es va acordar no deduir-los per no aplicar amb efectes retroactius una norma que anava en contra de l'anterior (RMI), i les deduccions corresponents es van fer a partir del moment en què es revisava l'expedient o s'actualitzava alguna dada de l'expedient.

- **Apartat 2.4.7. Sol·licituds no aprovades, observació d) Motivació de les resolucions no aprovades- DGESTSCA**

Referent a que les resolucions dictades per la DGESTSCA que denegaven les sol·licituds de RGC i dels complements de pensions estatals feien referència a causes genèriques i no especificaven els motius concrets, cal matissar que hi ha **41 motius diferents de denegació** i per tant, tot i no ajustar-se a cada cas particular la resolució (amb els càlculs, deduccions, etc.), tanmateix permet acotar força cada motiu perquè sigui intel·ligible pel ciutadà. Hi ha algun cas concret, que per incidència informàtica a vegades es generava un motiu genèric. Això està resolt actualment.

Afegim que pel que fa a la resta de resolucions d'RGC emeses per la DGESTSCA, hi ha **73 motius de modificació d'import**, **11 motius de suspensió** i **34 motius d'extinció**. Són diverses i força ajustades a cada casuística. Tanmateix treballem per a poder ampliar els motius en els casos que es consideri oportú, així com ampliar la informació a l'abast del ciutadà ja sigui en la mateixa resolució o a través de la plataforma de gestió de l'RGC accessible pels referents dels serveis socials i el SOC.

Finalment, cal assenyalar que si durant el primer any de la prestació, en segona instància o d'ofici, es van detectar casos en què s'havia resolt en primera instància d'una forma no prou ajustada a la normativa, o que no quedava prou clara la motivació, aquests casos es van estimar. D'aquesta manera no es perjudicava al ciutadà i s'anaven uniformitzant els criteris a tot el territori.

Pel que fa a la DGPS els motius de denegació s'han anat millorant i concretant amb l'evolució de l'aplicació informàtica durant aquests anys. Pel que fa a les resolucions de caducitat per no aportar la documentació requerida, no es fa esment a aquesta documentació a la resolució de caducitat però la persona té coneixement de quina documentació es tracta ja que es detalla a la carta de requeriment que se li ha notificat prèviament.

- **Apartat 2.4.8. Informació als sol·licitants de les prestacions- DGPS**

Des de la DGPS s'ha emès la resolució corresponent en cada cas d'acord amb la normativa vigent; si la persona no acreditava els requisits s'ha emès resolució denegatòria. En aquells casos en què detectem que la persona pot tenir dret a una altra prestació incloem al final de la resolució un text informatiu com aquest: "Podeu adreçar-vos a l'Oficina d'Afers Social i Famílies o a l'Oficina d'Atenció Ciutadana del Departament més propera al vostre domicili o bé trucar al telèfon 900 400 012 per informar-vos dels requisits generals per accedir a una Pensió No Contributiva de la Seguretat Social per Jubilació (PNC) o a la prestació per atendre les Necessitats Bàsiques (en cas que no tingueu dret a PNC)."

A banda, s'ha treballat en una millora contínua amb les oficines per informar correctament dels requisits per tal que les persones presentin el formulari de sol·licitud de la prestació per la qual reuneixen els requisits.

- **Apartat 2.4.9. Termini de resolució, observació a) Notificació de la resolució- DGESTSCA**

Referent als casos en que no hi havia la documentació acreditativa de la data en què el sol·licitant de la prestació va rebre la notificació de la resolució, cal tenir present que l'impacte de l'acció d'una entitat estatal externa (Correus), que ha tingut moltes dificultats els darrers anys i que és l'única empresa que realitza aquesta funció, no hauria d'afectar al compliment de la normativa per part de la Generalitat de Catalunya. Tanmateix, cal dir que la DGESTCA a partir del setembre de 2018 va habilitar el producte SICER de correus per reduir el màxim el període de retorn de les notificacions.

- **Apartat 2.4.9. Termini de resolució, observació b) Termini de resolució- DGPS**

En els primers mesos es van superar els terminis de resolució atès l'allau inicial de sol·licituds. En l'actualitat els terminis de resolució s'han escurçat i es resolen en termini les sol·licituds de complements no activables. En concret i pel que fa a la prestació complementària de PNC, cal tenir en compte que no es pot començar a resoldre fins que s'ha resolt l'expedient de la PNC corresponent (i, a més a més, en els casos de PNC d'invalidesa, la PNC no es pot resoldre fins que es fa la valoració de grau de discapacitat a la persona). Tot l'anterior endarrereix la resolució del complement de PNC. Durant el període en que es tramita l'expedient de la PNC, el termini per resoldre el CPNC està suspès. Des del reconeixement de la PNC fins a la resolució de la CPNC es resol en un termini inferior als 3 mesos.

- **Apartat 2.5.2. Revisió del compliment dels requisits, observació Revisió biennal del compliment dels requisits- DGESTSCA**

Referent als expedients que a 30 de setembre de 2019 faltaven per revisar, hem de dir que entre el mes d'octubre i el mes de desembre de 2019 es van dur a terme les revisions biennals pertinents, això és, sempre i quan no estiguessin suspesos o no s'haguessin suspès durant l'any 2019. Ja que el període de suspensió faria endarrerir la data de la revisió biennal i seria posterior al 31/12/2019 inicialment calculada (quan tornen a estar vigents).

- **Apartat 2.5.3. Modificacions en l'import de la prestació, observació c) Motivació de la causa de la modificació- DGESTSCA**

Referent a les resolucions de modificació emeses per la DGESTSCA pel canvi en la quantitat que es dedueix o en la quantitat que es percebia de la prestació, pel cobrament indegut d'ingressos i per deducció o no deducció d'ingressos, no indicaven els motius pels quals es va modificar la quantia de la prestació, ens remetem a l'al·legació feta en l'apartat 2.4.7 Sol·licituds no aprovades, observació d) Motivació de les resolucions no aprovades. Actualment hi ha **73 motius de modificació d'import**.

- **Apartat 2.5.4. Suspensions i repeses de les prestacions, observació a) Tractament de les causes de suspensió dels complements de pensions estatals per part de la DGPS**

En aquests casos, per motius informàtics, s'agafava un motiu d'extinció però el tractament real que es feia a la pràctica era el d'una suspensió perquè rehabilitàvem el dret a la prestació si la persona deixava de treballar. És a dir, a la pràctica era com si l'expedient estigués suspès i no extingit.

- **Apartat 2.5.4. Suspensions i repeses de les prestacions, observació d) Motivació de la causa de la suspensió- DGESTSCA**

Referent a les resolucions de suspensió per la percepció d'ingressos temporals no salarials superiors a l'indicador de la renda de suficiència de Catalunya la DGESTSCA no va identificar els ingressos que va computar i en les resolucions de suspensió per no haver sol·licitat una altra prestació o ajut al que es té dret tampoc va identificar el tipus de prestació o ajut que es podia demanar, ens remetem a l'al·legació feta en l'apartat 2.4.7 Sol·licituds no aprovades, observació d) Motivació de les resolucions no aprovades. Actualment hi ha **11 motius de suspensió**.

- **Apartat 2.5.5. Prestacions extingides, observació c) Motivació de la causa de l'extinció- DGESTSCA**

Referent a les resolucions d'extinció per no comunicar els canvis o perquè es van cometre irregularitats o incomplir obligacions que feien referència a causes genèriques, ens remetem a l'al·legació feta en l'apartat 2.4.7 Sol·licituds no aprovades, observació d) Motivació de les resolucions no aprovades. Actualment hi ha **34 motius d'extinció**.

Referent a les resolucions d'extinció de la DGESTSCA on hi constava un error material en el literal de la resolució ("Extingir la prestació de la Renda Garantida de Ciutadania/ Prestació Complementària atorgada per Resolució de data ..." i aquesta data corresponia a la data en què té efectes l'extinció), cal dir que l'error tipogràfic en la plantilla va ser esmenat tan bon punt es va detectar.

Atentament,

Barcelona, 8 d'octubre de 2021

Jordi Miquel Sendra i Vellvè
Director general de Prestacions Socials

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions presentades són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 9 de novembre del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 22/2021, relatiu a la Renda garantida de ciutadania, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increasing demand for health care services. The population of the UK is ageing, and there is a growing number of people with chronic conditions such as heart disease, diabetes, and asthma. This has led to an increase in the number of people who need to be treated in hospitals and other health care settings.

Another reason for the increase is the increasing demand for health care services in the community. There is a growing number of people who are living with long-term conditions, and this has led to an increase in the number of people who need to be treated in their homes or in community settings. This has led to an increase in the number of people who are employed in community health care services.

A third reason for the increase is the increasing demand for health care services in the private sector. There is a growing number of people who are willing to pay for private health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the private sector. This has led to an increase in the number of people who are employed in private health care services.

There are a number of challenges that the health care system in the UK faces. One of the main challenges is the increasing demand for health care services. The population of the UK is ageing, and there is a growing number of people with chronic conditions. This has led to an increase in the number of people who need to be treated in hospitals and other health care settings.

Another challenge is the increasing demand for health care services in the community. There is a growing number of people who are living with long-term conditions, and this has led to an increase in the number of people who need to be treated in their homes or in community settings. This has led to an increase in the number of people who are employed in community health care services.

A third challenge is the increasing demand for health care services in the private sector. There is a growing number of people who are willing to pay for private health care services, and this has led to an increase in the number of people who are employed in the private sector. This has led to an increase in the number of people who are employed in private health care services.

There are a number of ways in which the health care system in the UK can meet these challenges. One way is to increase the number of people who are employed in the health care system. This can be done by recruiting more people to the health care system and by providing training and development opportunities for existing staff.

Another way is to improve the efficiency of the health care system. This can be done by reducing the number of people who are employed in the health care system and by improving the way in which the health care system is managed.